

AGENDA

Vergadering: Algemeen Bestuur GR Bleizo – 2018 #1

Datum: 3 juli 2018 van 16:00 uur tot 17:00 uur

Locatie: Prismalaan West 1, Bleiswijk

Genodigden: Bestuursleden Lansingerland A. Abee, K. Arends, H. Meester, M. Ruitenberg
Bestuursleden Zoetermeer J. Groeneveld, M. Rosier, W. van Steenis, R. Zinck

Tevens uitgenodigd zijn:

Lansingerland A. Koopman (ambtelijke ondersteuning)
Zoetermeer S. van Stuivenberg (ambtelijke ondersteuning)
GR Bleizo M. Kalf (secretaris)
N. Zwiep (directeur)
B. Rozendaal (notulen)

1. Opening
Voorstellen deelnemers overleg Algemeen Bestuur GR Bleizo
2. Vaststelling agenda, mededelingen
3. Ingekomen en uitgaande stukken
Bijlagen:
  - a) Raadsbesluit van de gemeente Lansingerland inzake benoeming bestuursleden van de GR Bleizo.
  - b) Raadsbesluit van de gemeente Zoetermeer inzake benoeming bestuursleden van de GR Bleizo.
  - c) Ingekomen brief gemeente Lansingerland dd. 19 juni 2018 inzake gevoelen jaarrekening 2017 en zienswijze begrotingswijziging #1 2018 en begroting 2019.
  - d) Ingekomen brief gemeente Zoetermeer dd. 3 juni 2018 inzake gevoelen jaarrekening 2017 en zienswijze begrotingswijziging #1 2018 en begroting 2019.
  - e) Ingekomen brief van provincie Zuid Holland dd. 6 maart 2018 inzake begrotingscirculaire.
4. Benoemingen
  - a) Benoeming voorzitter en vicevoorzitter van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de GR Bleizo
Bijlage: Voorstel voor besluitvorming
  - b) Benoeming leden van het Dagelijks Bestuur van de GR Bleizo
Bijlage: Voorstel voor besluitvorming
5. Verslag vorige vergadering
Bijlagen:
  - a) Verslag 12 oktober 2017
    1. Besluitenlijst 12 oktober 2017 tot 3 juli 2018
6. Vaststelling jaarrekening 2017
Bijlagen: Voorstel voor besluitvorming
  - a) Jaarrekening 2017
  - b) Controleverklaring
  - c) Rapport van bevindingen
  - d) Advies Rekeningcommissie
  - e) Zienswijzen (bijlagen zoals onder agendapunt 3c) en 3d)

7. Vaststelling begrotingswijziging #1 van 2018 en begroting 2019
Bijlagen: Voorstel voor besluitvorming begrotingswijziging #1 van 2018 en begroting 2019
  - a) Begrotingswijziging #1 2018
  - b) Begroting 2019
8. Stand van zaken bestemmingsplan Hoefweg Zuid
Toelichting door A. Koopman
9. Corridor A12
Toelichting door A. Koopman
10. Studie Alternatief Programma Bleizo West
Toelichting door S. van Stuijvenberg / A. Koopman
11. OV Knoop Bleizo
Toelichting door N. Zwiep
12. W.v.t.t.k. en rondvraag
13. Sluiting

Raadsvoorstel

Datum Raad
15 juni 2018

Portefeuillehouder
Pieter van de Stadt

Registratienummer
BR1800056

Onderwerp
Benoeming van vertegenwoordigers in verbonden partijen

Gevraagde beslissing

1. Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden en collegeleden te benoemen als (plaatsvervangend) vertegenwoordiger in de algemeen besturen van de gemeenschappelijke regelingen;
2. Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden aan te wijzen als (plaatsvervangende) leden van de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH;
3. Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden voor te dragen als (plaatsvervangend) lid voor de rekeningcommissie MRDH voor benoeming door het AB MRDH;
4. Conform de in onderstaand overzicht voorgesteld raadslid te benoemen als plaatsvervangend lid van de rekeningcommissie van Bleizo;
5. Kennis te nemen van de in onderstaand overzicht gepresenteerde vertegenwoordiging in de bestuurscommissies Economisch Vestigingsklimaat (EV) en Vervoersautoriteit (VA) van de MRDH;
6. In te stemmen met de in onderstaand overzicht gepresenteerde deelname en vertegenwoordiging als AVA-afgevaardigde in BNG, Eneco, Stedin en Dunea, waarbij het college bevoegd is tot benoeming.

Samenvatting

Vanwege de nieuwe raadsperiode 2018 - 2022 en de vorming van een nieuw college wijzigt de vertegenwoordiging in verbonden partijen. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wijst de raad de leden van de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen aan. In de nota verbonden partijen is opgenomen dat de raad moet instemmen met de - op voordracht van het voorgestelde college- benoemingen voor collegeregelingen en in privaat rechtelijke verbonden partijen. Op grond van de portefeuilleverdeling is een verdeling gemaakt voor vertegenwoordiging in de verbonden partijen. Vanuit de raad is een opgave ontvangen zoals de benoemingen kunnen plaatsvinden. Deze opgave is in het overzicht verwerkt. De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de aanwijzing van de leden voor de verschillende gemeenschappelijke regelingen. De benoeming van leden van de algemene vergadering van aandeelhouders van Eneco, Stedin, VNG en Dunea vindt plaats in de eerste formele vergadering van het nieuwe college. Het algemeen bestuur van een GR wijst de leden van het dagelijks bestuur aan. Niet in alle besturen heeft Lansingerland een DB-zetel.

Financiële consequenties

Niet van toepassing

Verdere procedure

De coördinator verbonden partijen informeert de verbonden partijen over de benoemingen, aanwijzingen en voordrachten. We passen de in de speciale raadsvergadering van 14 juni besproken factsheets 2018 aan met de vertegenwoordiging in verbonden partijen.

Juridische aspecten

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Voorstel tot vertegenwoordiging door raadsleden is in het presidium besproken.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

Geen

Toelichting

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang verstaan we: 'een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht'. Met een financieel belang bedoelen we dat 'de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als bij financiële problemen de verbonden partij deze kan verhalen op de gemeente'. Elke gemeente dient over een nota te beschikken die de kaders aangeeft voor het aangaan van publieke en private samenwerkingen. In de Nota Verbonden Partijen 2016 - 2020 staan (aanvullende) afspraken hoe we binnen onze gemeente omgaan met vertegenwoordiging in verbonden partijen.

De deelnemers aan de bestuurscommissies EV en VA zijn q.q. de wethouders van de 23 gemeenten met de portefeuille Economie respectievelijk Verkeer en Vervoer.

Op advies van het schadevergoedingschap benoemen we geen raadsleden in het AB van het schap. Dit vanwege het feit dat het schap een wijziging van de GR van raads- tot collegeregeling voorbereidt.

De benoeming van de leden van de rekeningcommissie Bleizo heeft in de raadsvergadering van 25 april 2018 reeds plaatsgevonden.

Beoogd maatschappelijk effect

Bestuurlijke vertegenwoordiging in verbonden partijen geeft invulling aan verlengd lokaal bestuur en de mogelijkheid om voor Lansingerland beoogde (beleids)doelen te realiseren.

Overzicht van vertegenwoordiging

Nr	Verbonden Partij	Leden	Plaatsvervangende Leden	Commissie	Afdeling
1	GR Bleizo	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Henk Meester (AB) Matthijs Ruitenberg(AB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (AB) Ineke den Heijer (AB) Eric Kampinga (AB)	Algemeen bestuur	RO
1a	Rekeningcommissie Bleizo	Frans Ammerlaan Johan Philippens	Erik Jonker	Algemeen bestuur	RO
2	GR Bedrijvenschap Hoefweg¹	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Frans Ammerlaan (AB) Eric Kampinga (AB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (Ab en DB) Leon Erwich (AB) Mauriel van As (AB)	Algemeen Bestuur	RO
3	GR Schadevergoedings-schap HSL-Zuid²	ntb	ntb	Algemeen bestuur	RO
4	GR Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond³	Pieter van de Stadt (AB en DB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	V&H
5	Eneco	Albert Abee (AvA en aandeelhouderscommissie -AHC-)	Geen	Algemeen bestuur	Fin
6	Stedin	Albert Abee (AHC, AvA)	Geen		
7	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffingen en Waardebepaling	Albert Abee (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	Fin
8	GR Metropoolregio / MRDH Bestuurscommissie EV⁴ Bestuurscommissie VA	Pieter van de Stadt (AB) tevens pfh middelen Kathy Arends (lid) Simon Fortuijn (lid)	Simon Fortuijn (AB) Albert Abee (plv EV)	Algemeen bestuur	BIF RO

¹ Abee is (namens het bedrijvenschap Hoefweg) afgevaardigde in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Prisma Bleiswijk Beheer bv. Dit regelt de GR zelf.

² Nu nog raadsregeling (gewijzigd in 2016). Wijziging tot collegeregeling in voorbereiding.

³ Dit zijn q.q. de burgemeesters van deelnemende gemeenten.

⁴ Deelnemers aan de bestuurscommissies zijn qq de wethouders Verkeer & Vervoer en Economie

	Adviescommissie EV	Ed van Santen (lid)	Johan Philippens (EV)		
	Adviescommissie VA	Jurjen Dieleman (lid)	Ineke den Heijer (EV)		
		Michiel Muis (lid)	Mauriel van As (VA)		
		Jan Pieter Blonk (lid)	Frans Ammerlaan (VA)		
	Rekeningcommissie	Hans van der Stelt (lid)	Marko Ruijtenberg		
9	Bank Nederlandse Gemeenten	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn (plv AVA)	Algemeen bestuur	Fin
10	GR DCMR Milieudienst Rijnmond⁵	Kathy Arends (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Ruimte	V&H
11	GR Recreatieschap Rottemeren⁶	Simon Fortuyn (AB en DB) Kathy Arends (AB)	Albert Abee (AB)	Ruimte	RO
12	Dunea	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn	Ruimte	Fin
13	Stichting Parkmanagement Bedrijvenpark Oudeland (PMBO)	Ambtelijk Adri van Bommel (B&O) Edwin Klop (E&MO)	Geen	Ruimte	B&O E&MO
14	GR GGD Rotterdam-Rijnmond	Ankie van Tatenhove (AB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO
15	GR Jeugdhulp	Ankie van Tatenhove (AB en DB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO

⁵ één DB-lid wordt door en uit het AB aangewezen op bindende voordracht van de colleges van B&W van de gemeenten Maassluis, Lansingerland, Schiedam en Vlaardingen

⁶ Per 1-1-2018 is deze GR een collegeregeling, dus *geen vertegenwoordiging meer door raadsleden in AB* (zie besluit raadsvergadering 26 oktober 2017 en briefnr U17.15399)

Raadsbesluit

Datum Raad
15 juni 2018
Registratienummer
BR1800056

Onderwerp
Benoeming van vertegenwoordigers in verbonden partijen

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- in verband met de nieuwe raads- en collegeperiode opnieuw in de benoemingen van leden en plaatsvervangende leden van gemeenschappelijke regelingen, commissies en instellingen moet worden voorzien;
- beoogd wordt de deelname in het algemeen bestuur van de diverse gemeenschappelijke regelingen, commissies en instellingen te verzekeren, en vervanging van leden door plaatsvervangende leden te garanderen

Gelet op

- Wet gemeenschappelijke regelingen

Besluit(en)

- 1 Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden en collegeleden te benoemen als (plaatsvervangend) vertegenwoordiger in de algemeen besturen van de gemeenschappelijke regelingen;
- 2 Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden aan te wijzen als (plaatsvervangende) leden van de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH;
- 3 Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden voor te dragen als (plaatsvervangend) lid voor de rekeningcommissie MRDH voor benoeming door het AB MRDH;
- 4 Conform de in onderstaand overzicht voorgesteld raadslid te benoemen als plaatsvervangend lid van de rekeningcommissie van Bleizo;
- 5 Kennis te nemen van de in onderstaand overzicht gepresenteerde vertegenwoordiging in de bestuurscommissies Economisch Vestigingsklimaat (EV) en Vervoersautoriteit (VA) van de MRDH;
- 6 In te stemmen met de in onderstaand overzicht gepresenteerde deelname en vertegenwoordiging als AVA-afgevaardigde in BNG, Eneco, Stedin en Dunea, waarbij het college bevoegd is tot benoeming.

Nr	Verbonden Partij	Leden	Plaatsvervangende Leden	Commissie	Afdeling
1	GR Bleizo	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Henk Meester (AB) Matthijs Ruitenberg(AB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (AB) Ineke den Heijer (AB) Eric Kampinga (AB)	Algemeen bestuur	RO
1a	Rekeningcommissie Bleizo	Frans Ammerlaan Johan Philippens	Erik Jonker	Algemeen bestuur	RO
2	GR Bedrijvenschap Hoefweg	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Frans Ammerlaan (AB) Eric Kampinga (AB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (Ab en DB) Leon Erwich (AB) Mauriel van As (AB)	Algemeen Bestuur	RO
3	GR Schadevergoedings-schap HSL-Zuid	ntb	ntb	Algemeen bestuur	RO
4	GR Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Pieter van de Stadt (AB en DB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	V&H
5	Eneco	Albert Abee (AvA en aandeelhouderscommissie -AHC-)	Geen	Algemeen bestuur	Fin
6	Stedin	Albert Abee (AHC, AvA)	Geen		
7	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffingen en Waardebepaling	Albert Abee (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	Fin
8	GR Metropoolregio / MRDH Bestuurscommissie EV Bestuurscommissie VA Adviescommissie EV Adviescommissie VA Rekeningcommissie	Pieter van de Stadt (AB) tevens pfh middelen Kathy Arends (lid) Simon Fortuijn (lid) Ed van Santen (lid) Jurjen Dieleman (lid) Michiel Muis (lid) Jan Pieter Blonk (lid) Hans van der Stelt (lid)	Simon Fortuijn (AB) Albert Abee (plv EV) Johan Philippens (EV) Ineke den Heijer (EV) Mauriel van As (VA) Frans Ammerlaan (VA) Marko Ruijtenberg	Algemeen bestuur	BIF RO

9	Bank Nederlandse Gemeenten	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn (plv AVA)	Algemeen bestuur	Fin
10	GR DCMR Milieudienst Rijnmond	Kathy Arends (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Ruimte	V&H
11	GR Recreatieschap Rottemeren	Simon Fortuyn (AB en DB) Kathy Arends (AB)	Albert Abee (AB)	Ruimte	RO
12	Dunea	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn	Ruimte	Fin
13	Stichting Parkmanagement Bedrijvenpark Oudeland (PMBO)	Ambtelijk Adri van Bommel (B&O) Edwin Klop (E&MO)	Geen	Ruimte	B&O E&MO
14	GR GGD Rotterdam-Rijnmond	Ankie van Tatenhove (AB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO
15	GR Jeugdhulp	Ankie van Tatenhove (AB en DB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 15 juni 2018,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Raadsbesluit 0637231190

Voordracht/benoeming leden externe organisaties

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van het seniorenconvent van 7 mei 2018;

besluit

- A. Rekeningcommissie GGD Haaglanden
1. Als lid van de Rekeningcommissie GGD Haaglanden voor te dragen:
    - a. De heer P. Smitskam (PVV)
  2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie GGD Haaglanden voor te dragen:
    - a. De heer J. Boerboom (GroenLinks)
- B. Rekeningcommissie Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk e.o.
1. Als lid van de Rekeningcommissie Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk e.o. voor te dragen:
    - a. De heer P. Smitskam (PVV)
    - b. Mevrouw D. Yula (GroenLinks)
  2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk e.o. voor te dragen:
    - a. Mevrouw C.C. Krullaars (Zó! Zoetermeer)
- C. Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
1. Als lid van de Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag voor te dragen:
    - a. De heer J. Mooiman (PVV)
  2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) voor te dragen:
    - a. De heer A.J. Weening (CU-SGP)
- D. Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden
1. Als lid van de Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden voor te dragen:
    - a. De heer J. Boerboom (GroenLinks)
  2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden voor te dragen:
    - a. De heer J.W.C.B. Schotel (VVD)
- E. Rekeningcommissie Bleizo
1. Als lid van de Rekeningcommissie Bleizo voor te dragen:
    - a. De heer A. Bauer (GroenLinks)
    - b. De heer P. Smitskam (PVV)
  2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Bleizo voor te dragen:
    - a. De heer W.J. Blansjaar (PDvZ)
    - b. Mevrouw M. Kraneveldt (PvdA)

F. Schadevergoedingschap HSL-Zuid

1. Als lid van het Algemeen bestuur van het Schadevergoedingschap HSL-Zuid aan te wijzen:

a. De heer J. Mooiman (PVV)

G. Algemeen bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg

1. Als lid van het algemeen bestuur van GR Bedrijvenschap Hoefweg uit de raad aan te wijzen:

a. Mevrouw C.C. Krullaars (Zó! Zoetermeer)

b. De heer W.J. van Steenis (GroenLinks)

2. Als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur van GR Bedrijvenschap Hoefweg uit de raad aan te wijzen:

a. De heer K.J.W. de Jong (CDA)

b. De heer R. Zinck (VVD)

H. Algemeen bestuur GR Bleizo

1. Als lid van het algemeen bestuur van GR Bleizo uit de raad aan te wijzen:

a. De heer W.J. van Steenis (GroenLinks)

b. De heer R. Zinck (VVD)

2. Als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur van GR Bleizo uit de raad aan te wijzen:

a. De heer K.J.W. de Jong (CDA)

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het een individuele kwestie, namelijk een benoemingen/voordrachten betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 14 mei 2018

de griffier,

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

Ch.B. Aptroot

GR Bleizo
T.a.v. Algemeen Bestuur
Postbus 111
2665 ZJ BLEISWIJK

Afdeling
Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Arjan Koopman
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Fax
(010) 800 40 01

Verzenddatum 19 juni 2018
Ons kenmerk U18.04815
Uw brief van

Onderwerp **Zienswijze gemeente Lansingerland**

Geacht bestuur,

Op 13 april 2018 ontvingen wij de concept jaarstukken 2017, concept programmabegroting 2019 en de concept 1^e begrotingswijziging 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo. Via deze brief willen wij onze zienswijze hierop kenbaar maken.

Zienswijze

Wij kunnen instemmen met de concept jaarstukken 2017, de concept programmabegroting 2019 en de 1^e begrotingswijziging 2018. Wij constateren dat de programmabegroting 2019 aansluit bij de beleidsmatige uitgangspunten van GR Bleizo en dat op een juiste manier de vertaalslag is gemaakt van de grondexploitatie naar de begroting. De 1^e begrotingswijziging 2018 is een logische aanpassing op basis van de geactualiseerde grondexploitatie.

Wij onderschrijven de aanbevelingen van de accountant en verzoeken u om deze over te nemen en uit te voeren.

Contact

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd. Als u nog vragen heeft, neemt u dan contact op met Arjan Koopman. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 14 010.

Wij vertrouwen op een voortzetting van de goede en plezierige samenwerking.

Met een vriendelijke groet,
gemeenteraad van Lansingerland

drs. Marijke Walhout
Griffier

gemeente
Zoetermeer

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Algemeen Bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg
t.a.v. mr. M.L. Kalf
Postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Bezoekadres
Markt 10
2711 CZ Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum
4 juni 2018

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Onderwerp: Gevoelen jaarrekening / zienswijze begrotingswijziging 2018#1 en begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg

Geachte mevrouw Kalf,

Bij brief van 13 april 2018 heeft u de volgende financiële stukken aan gemeente Zoetermeer toegestuurd:

1. Concept jaarstukken 2017
2. Conceptbegroting 2019
3. Concept begrotingswijziging 2018#1
4. Concept verslag van bevindingen Publiek Belang Accountants
5. GEHEIM Toelichting grondexploitatie en risicoanalyse 2018

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGr) stelt u ons in de gelegenheid onze zienswijze uiterlijk 24 juni bij het Algemeen Bestuur in te dienen. Besluitvorming over de financiële stukken heeft plaatsgevonden in de raad van 4 juni 2018.

De gemeenteraad van Zoetermeer heeft besloten:

1. Geen gevoelen kenbaar te maken omtrent de conceptjaarstukken 2017
2. Geen opmerkingen te maken op de conceptbegrotingswijziging 2018 en conceptbegroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg.
3. De Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg hierover te informeren

Na de vergadering van het Algemeen Bestuur op 3 juli 2018, waarin de financiële stukken worden vastgesteld, dient de raad geïnformeerd te worden over wat er met de reactie van de raad is gebeurd. Uw schriftelijke reactie ontvangen wij daarom graag zo spoedig mogelijk na die vergadering.

De gemeenteraad van Zoetermeer,

de griffier,

drs R. Blokland MCM

de voorzitter,

Ch. B. Aptroot

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten

Bedrijvenschap Hoefweg	
Datum 26 MAART 2018	cc AB
Dossiernummer 23	Documentnummer 15

Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en
Toezicht
Contact
J.M. Brute-Vrutaal
T 070 - 441 67 09
jm.brute@pzh.nl

D.C. Segers
T 070 - 441 67 24
dc.segers@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder
Ons kenmerk
PZH-2018-638934993B
DOS-PZH-2018-0000160
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Het algemeen bestuur van de in Zuid-Holland gelegen
gemeenschappelijke regelingen

Onderwerp
Begrotingscirculaire gemeenschappelijke regelingen

Geacht bestuur,

Ieder jaar ontvangt u relevante en actuele informatie over de wijze waarop uw (meerjaren)begroting wordt beoordeeld vanuit onze wettelijke financiële toezichtstaak. In deze begrotingscirculaire informeren wij u over de vormen van toezicht (repressief en preventief), wat we verstaan onder 'structureel en reëel evenwicht' en waar we naar kijken voor het bepalen van dit evenwicht. Ook informeren wij u over actuele veranderingen in wet- en regelgeving zoals het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en specifieke onderwerpen die mogelijk voor u van belang zijn. Het is belangrijk deze informatie te betrekken bij de kaderstelling van de begroting en bij de vaststelling van de begroting 2019. Conform artikel 189 van de Gemeentewet bent u als algemeen bestuur verantwoordelijk voor structureel en reëel evenwicht van de (meerjaren)begroting en de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

De aandachtspunten van financieel toezicht in 2018 voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn onder andere de ontwikkelingen van het budget voor sociaal domein, afwaardering van de strategische gronden in 2019, afschaffing van de precariobelasting in 2022 en de ontwikkelingen bij de uitkering gemeentefonds. Deze ontwikkelingen kunnen de financiële situatie van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen beïnvloeden. Wij zullen uw financiële positie in relatie met deze ontwikkelingen volgen.

De dertien financieel toezichthouders (provincies en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) maken gezamenlijk afspraken over de wijze waarop zij het financieel toezicht invullen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK). In 2017 is gestart met het actualiseren van het GTK. Hiermee wordt beoogd om een verdere stap te zetten in de doorontwikkeling van financieel toezicht. De verwachting is dat het nieuwe GTK voor het eerst van toepassing zal zijn op de begroting 2020.

Ieder jaar is ons uitgangspunt dat u onder repressief toezicht komt te staan. Gedurende het jaar volgen wij risicogericht de ontwikkelingen van uw financiële positie en nemen kennis van uw

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het

provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

financiële besluiten. Wanneer wij negatieve ontwikkelingen constateren, gaan wij hierover in gesprek. Als wij na onderzoek van de ingediende begroting van mening zijn dat uw begroting en meerjarenraming niet structureel en reëel in evenwicht zijn, volgt ambtelijk en bestuurlijk overleg en mogelijk preventief toezicht. U heeft dan eerst onze goedkeuring nodig om uitgaven te kunnen doen.

Wij gaan ervan uit dat u met bijgaande begrotingscirculaire voldoende bent geïnformeerd. In deze circulaire zijn ook financieel technische onderwerpen opgenomen die wellicht meer voor het dagelijks bestuur bestemd zijn. Daarom wordt deze circulaire ook in afschrift aan het dagelijks bestuur verzonden.

Wij attenderen u erop ook kennis te nemen van onze [begrotingsbrief](#) die wij u ieder jaar toezenden. Hierin staan specifieke aandachtspunten voor uw eigen begroting.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Begrotingscirculaire 2019 - 2022 gemeenschappelijke regelingen

Afschrift aan:

- Het dagelijks bestuur van de in Zuid-Holland gelegen gemeenschappelijke regelingen

Vergadering van het: Algemeen Bestuur Bleizo

Vergadering van datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 4a

Onderwerp:

Benoeming Voorzitter en Plaatsvervangend Voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Bleizo.

Bijlage(n):

Geen

Toelichting:

Op grond van artikel 18 lid 3 van de Regeling wordt het voorzitterschap en Plaatsvervangend Voorzitterschap bij toerbeurt voor de duur van een jaar vervuld door een lid van het Dagelijks Bestuur dat tevens lid is van het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer, respectievelijk een lid van het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland.

Het afgelopen jaar was een lid van het Dagelijks Bestuur van het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer Voorzitter, en werd het Plaatsvervangend Voorzitterschap vervuld door een lid van het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland.

Hoewel de termijn van een jaar afloopt op 1 augustus 2018, wordt om praktische redenen voorgesteld om de benoeming van de Voorzitter en Plaatsvervangend Voorzitter in te laten gaan op 3 juli 2018.

Voorgesteld wordt mevrouw Kathy Arends te benoemen tot Voorzitter.

Voorgesteld wordt mevrouw Jakobien Groeneveld te benoemen tot Plaatsvervangend Voorzitter.

Financiële consequenties:

Geen

Risico's:

Geen

Verdere procedures:

De benoeming gaat in per 3 juli 2018.

Communicatie

Dit is een openbaar besluit, derhalve zal dit besluit op de website van de GR Bleizo kenbaar worden gemaakt.

Gevraagde beslissing:

Instemmen met de benoeming van de ter vergadering voorgestelde leden van het Dagelijks Bestuur als Voorzitter en Plaatsvervangend Voorzitter van de GR Bleizo per 3 juli 2018.

Vergadering van het: Algemeen Bestuur Bleizo

Vergadering van datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 4b

Onderwerp:

Benoeming Dagelijks Bestuursleden van de GR Bleizo.

Bijlage(n):

Geen

Toelichting:

Op grond van artikel 14.2 van de Regeling wijst het Algemeen Bestuur de leden van het Dagelijks Bestuur aan.

Financiële consequenties:

Geen

Risico's:

Geen

Verdere procedures:

De benoeming gaat in per 3 juli 2018.

Communicatie

Dit is een openbaar besluit, derhalve zal dit besluit op de website van de GR Bleizo kenbaar worden gemaakt.

Gevraagde beslissing:

Instemmen met de benoeming van dhr. Albert Abee, mw. Kathy Arends, mw. Jakobien Groeneveld en dhr. Marc Rosier als leden van het Dagelijks Bestuur van de GR Bleizo per 3 juli 2018.

VERSLAG

Vergadering: Algemeen Bestuur GR Bleizo– 2017 #2

Datum: 12 oktober 2017 van 14:00 uur tot 14:45 uur

Locatie: Prismalaan West 1, Bleiswijk

Aanwezig: Zoetermeer M. Rosier (voorzitter), M. van Driel

Lansingerland A. Abee, J. Heuvelink, E. Kampinga

Zoetermeer S. van Stuivenberg

Lansingerland A. Koopman

Vervoersknoop D. Dierikx

Bleizo R. Meijer (secretaris) - N. Zwiep (directeur)

B. Rozendaal (notulen)

Afwezig: Zoetermeer K.J. de Jong, C. Krullaars-Hinfelaar

Lansingerland H. Meester

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Mevrouw Krullaars-Hinfelaar en de heren De Jong en Meester hebben zich afgemeld voor dit overleg. Mevrouw Van Stuivenberg en de heer Koopmans zijn aanwezig als ambtelijke ondersteuning. Namens de Vervoersknoop is de heer Dierikx aanwezig en namens de projectorganisatie de heren Zwiep en Meijer. Mevrouw Rozendaal stelt het verslag op.

2. Vaststelling agenda, mededelingen

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Het Algemeen Bestuur Bleizo neemt kennis van het Normenkader 2017 voor de GR Bleizo.

4. Verslag vorige vergadering

Het verslag van 22 juni 2017 wordt conform vastgesteld en zal samen met de besluitenlijst voorafgaand de volgende vergadering van het AB Bleizo worden toegezonden.

5. Stand van zaken bestemmingsplan Hoefweg Zuid

De heer Zwiep deelt mee dat conform de huidige planning het bestemmingsplan Hoefweg Zuid in februari 2018 vastgesteld kan worden. Er zijn een aantal zienswijzen op het voorontwerp ingediend. Zoals het er nu naar uitziet zal de zienswijze van Prisma herroepen worden maar die van de provincie Zuid Holland en de buurgemeenten zien er risicovoller uit. Dit heeft te maken met de discussie van de A12 Corridor. De heer Kampinga vraagt of er concrete negatieve gevolgen zijn indien een beroep ingesteld wordt bij de Raad van State, de heer Zwiep antwoordt dat diverse geïnteresseerde prospects in afwachting zijn van een vastgesteld bestemmingsplan. Kans dat deze prospects afhaken is heel reëel. Het AB Bleizo besluit mede daarom om de huidige ingeslagen koers te blijven volgen en wat de vaststelling van het bestemmingsplan betreft niet de A12 Corridor discussie af te wachten.

6. Corridor A12

Het Algemeen Bestuur Bleizo neemt kennis van de brief van het college van Lansingerland aan de gemeenteraad van Lansingerland. De heer Rosier meldt dat deze brief na het herfstreces ook in het college en raad van Zoetermeer besproken zal worden. De heer Heuvelink meldt dat deze brief ter kennisname door de raad van Lansingerland is aangenomen maar dat het vooralsnog geen bespreekstuk is.

7. De 3de wijziging GR Bleizo.

De gewijzigde regeling wordt door de gemeente Lansingerland bekend gemaakt in de Staatscourant conform artikel 26 lid 2 WvG, de regeling wordt dan de eerste van de volgende maand van kracht want dat staat in de regeling zelf die door beide gemeenten is vastgesteld.

8. Voorgestelde besluiten

- a) Algemeen Bestuur Bleizo stemt, onder voorbehoud, in met het Toetsingskader 2017 van de GR Bleizo. Het voorbehoud: De Jong van Zoetermeer zou graag wat uitgebreider geïnformeerd willen worden over de wijzigingen van deze Toetsingskader 2017, aangezien dit bestuurslid afwezig is zal de heer Meijer hem benaderen voor de uitleg. Tot zolang zal het voorbehoud van kracht zijn.
- b) Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met het de Directie Instructie 2017 van de GR Bleizo voor de komende 4 jaren onder intrekking van de huidige Directie Instructie.
- c) Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met de wijziging van de regeling van de Rekeningcommissie van de GR Bleizo.
- d) Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met he Reglement van orde van de GR Bleizo.

9. Stand van zaken OV-Knoop

De heer Dierikx meldt dat opening 9 december 2018 nog steeds haalbaar is, maar de planning wordt wel kritisch. Er moet nog voor ruim 10 miljoen euro worden aanbesteed, in verband met de aantrekkende economie wordt de levering van staal problematischer, de kosten voor materiaal en arbeid stijgen hierdoor ook. Ergo, er is zowel druk op de kostprijs alsook de planning, maar vooralsnog blijft een en ander binnen begroting/planning. Het ziet er naar uit dat de NS Inter-City trein niet zal stoppen op het station Zoetermeer centraal. De sprintertrein zal wel elke 15 minuten halteren op het station Zoetermeer-Lansingerland. De heer Kampinga vraagt hoe hard de datum van 9 december 2018 is. De heer Dierikx antwoordt dat dit een hele harde datum moet zijn aangezien op dat moment de nieuwe spoordienstregeling van kracht zal zijn. De heer Heuvelink meldt dat er een motie van Groen-Links is ingediend aangaande installatie van zonnepanelen. De heer Dierikx meldt dat installatie van zonnepanelen in het ontwerp worden uitgewerkt. Er wordt hiervoor een markconsultatie gehouden. Begin volgend jaar zal er duidelijkheid zijn over het ontwerp en de kosten. De eventueel benodigde middelen zullen aanvullend toegevoegd moeten worden als we meteen willen uitvoeren of kunnen wellicht uit de wenspot komen, Pas na afronding van het gehele project komt hier duidelijkheid over. Medio november 2017 zal hierover naar de raden gecommuniceerd worden middels een memo, Tevens zal in de gezamenlijke radenbijeenkomst van 25 oktober 2017 hier aandacht aan gegeven worden.

10. Gezamenlijke Radenbijeenkomst

Op woensdagavond 25 oktober 2017 zal in vergadercentrum Dekker te Zoetermeer een radenbijeenkomst gehouden worden. De te bespreken onderwerpen zijn, buiten de ontwikkelingen van de GR Bleizo, ook de ontwikkelingen van de GR Bedrijvenschap en voortgang van de Vervoersknoop. Tijdens deze avond zal voor GR Bleizo het bestemmingsplan, marktinitiatief woningbouw, prospects grondverkopen en de A12 corridorproblematiek behandeld worden. Voorafgaande de vergadering wordt de gelegenheid aangeboden gebruik te maken van een

eenvoudig buffet, 20 raadsleden van beide gemeenten hebben zich reeds voor deze bijeenkomst aangemeld.

11. Stand van zaken prospects

De heer Zwiep meldt dat Adventure World hun ongenoegen willen uiten dat, nu zij grote stappen in de financiering van het project gemaakt hebben, de vaststelling van het bestemmingsplan uitblijft. Zij hebben een overleg met de verantwoordelijke wethouder gevraagd. Dit gesprek met de wethouder Heuvelink zal op 2 november 2017 plaatsvinden. De heer Zwiep legt uit dat dit een probleem is bij alle geïnteresseerde prospects. Bij het Bedrijvenschap Hoefweg is het bestemmingsplan wel vastgesteld en daarom kunnen regelmatig grondverkoop worden gesloten. De markt trekt duidelijk aan.

12. Initiatief woningbouw Bleizo

Posad en KuiperCompagnon hebben separaat van elkaar een rapport woningbouw op Bleizo opgesteld. Beiden hebben een andere opdracht en insteek. De vraag aan Posad was om te onderzoeken of wonen op Bleizo gebied wenselijk en mogelijk is. KuiperCompagnon heeft een rapport ingediend dat gebaseerd is op hun visie uit de markt. Conclusie is dat woningbouw op Bleizo mogelijk en wenselijk is onder bepaalde stringente voorwaarden. Gezien de lopende bestemmingsplanprocedure en de huidige programmering wordt dit initiatief vooralsnog niet verder ontwikkeld. De raden worden hierover tijdens de gezamenlijke radenbijeenkomst van 25 oktober 2017 geïnformeerd.

13. Rondvraag

- De heer Zwiep deelt mee dat de bestuurs- en projectsecretaris Rutger Meijer in april 2018 van zijn welverdiende pensioen gaat genieten. Dat betekent dat gezocht moet worden naar zijn opvolger. Vanuit de projectorganisatie zal een profielschets en functiebeschrijving worden opgesteld, dit zal tevens in het directie overleg van Bleizo / Bleizo besproken worden.
- De heer Zwiep meldt dat MRDH gerapporteerd heeft behoefte te hebben aan een memo aangaande de gebiedsontwikkeling van Bleizo, dit in relatie tot de vervoerswaarde. **Actie:** De heer Zwiep zal dit memo vervolgens opstellen.

14. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering.

---

secretaris
R.M. Meijer

---

voorzitter
M.J. Rosier

Besluitenlijst

12 oktober 2017 tot 3 juni 2018
Algemeen Bestuur Bleizo

Openbare vergadering 12 oktober 2017 – 14:00 uur

Agendapunt 8 – Voorgestelde besluiten

- a) Algemeen Bestuur Bleizo stemt, onder voorbehoud, in met het Toetsingskader 2017 van de GR Bleizo. Het voorbehoud: De Jong van Zoetermeer zou graag wat uitgebreider geïnformeerd willen worden over de wijzigingen van deze Toetsingskader 2017, aangezien dit bestuurslid afwezig is zal de heer Meijer hem benaderen voor de uitleg. Tot zolang zal het voorbehoud van kracht zijn.
- b) Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met het de Directie Instructie 2017 van de GR Bleizo voor de komende 4 jaren onder intrekking van de huidige Directie Instructie.
- c) Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met de wijziging van de regeling van de Rekeningcommissie van de GR Bleizo.
- d) Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met he Reglement van orde van de GR Bleizo

---

Digitaal besluit van 21 december 2017

Het Algemeen Bestuur Bleizo stemt in met de vaststelling van het gewijzigde Toetsingskader 2017

Digitaal besluit van 21 maart 2018

Het Algemeen Bestuur Bleizo besluit om:

1. Op grond van artikel 23 van de Regeling voor een periode van tenminste vier jaren als secretaris te benoemen mr. M (MARIKE) Kalf-Simon, met ingang van 1 april 2018.
2. De directeur op te dragen om de hiervoor benodigde overeenkomst voor inhuur te sluiten.

Vergadering van het: Algemeen Bestuur Bleizo

Vergadering van datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 6

Onderwerp:

Jaarstukken 2017

Bijlagen:

- a) Jaarstukken 2017
- b) Controleverklaring
- c) Accountantsverslag
- d) Advies Rekeningcommissie
- e) Zienswijzen gemeente Lansingerland en Zoetermeer

Toelichting:

De jaarstukken 2017 zijn gecontroleerd door de accountant en voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Financiële consequenties:

n.v.t.

Risico's:

n.v.t.

Verdere procedures:

Voor 15 juli 2018 worden de jaarstukken naar de toezichthouder, de provincie Zuid Holland, verzonden. De raden van beide gemeenten krijgen daarvan een afschrift.

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met de jaarstukken 2017
2. De jaarstukken 2017 vrijgeven voor verzending naar de toezichthouder

JAARSTUKKEN 2017

Concept

Gemeenschappelijke Regeling Bleizo

Bleiswijk, 12 april 2018

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	4
2.1	Programmaverantwoording	4
2.2	Paragrafen	7
2.2.1.	<i>Inleiding</i>	8
2.2.2.	<i>Paragraaf lokale heffingen</i>	8
2.2.3.	<i>Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	8
2.2.4.	<i>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen</i>	9
2.2.5.	<i>Financieringsparagraaf</i>	10
2.2.6.	<i>Paragraaf bedrijfsvoering</i>	11
2.2.7.	<i>Paragraaf verbonden partijen</i>	12
2.2.8.	<i>Paragraaf grondbeleid</i>	12
3	Jaarrekening	15
3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	15
3.2	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	15
3.3	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	15
3.4	Overzicht van baten en lasten en de toelichting	16
3.5	Balans en toelichting	21
3.6	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	24
3.7	Gebeurtenissen na balansdatum	24
4	Overige gegevens	25
4.1	Controleverklaring	25

1 Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken over het verslagjaar 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo (GR Bleizo). Het verslagjaar komt overeen met het kalenderjaar 2017. Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de jaarstukken.

De juridische structuur van GR Bleizo omvat de volgende organen:

- **Algemeen Bestuur (AB)**

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad voor elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

- **Dagelijks Bestuur (DB)**

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het AB die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

- **Voorzitter**

De voorzitter is gekozen door en uit het AB uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB. De plaatsvervangende voorzitter wordt door en uit het AB gekozen uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB en niet zijn aangewezen als voorzitter. De voorzitter vertegenwoordigt GR Bleizo in en buiten rechte.

- **Secretaris**

De secretaris van het AB en van het DB, die geen lid van het AB kan zijn, wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Voor de benoeming van de secretaris, welke een door één van de deelnemende gemeenten voor te dragen medewerker (al dan niet in loondienst) zal zijn, dient het DB een voorstel in bij het AB.

- **Directeur**

De directeur wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de financiële administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

Doelstelling

De doelstelling van GR Bleizo is het ontwikkelen van het gebied rondom het vervoersknooppunt Bleizo, gericht op het realiseren van een nieuw economisch knooppunt met een eigen identiteit op de grens van Zoetermeer-Lansingerland. Tevens is het doel van GR Bleizo om te bevorderen dat het vervoersknooppunt Bleizo wordt gerealiseerd. Bij het ontwikkelen van het gebied zal optimaal gebruik worden gemaakt van de vestigingskwaliteiten die het vervoersknooppunt met zich mee brengt.

De beide raden van Lansingerland en Zoetermeer hebben in 2014 een nieuwe ontwikkelingsaanpak voor GR Bleizo vastgesteld: "Ontwikkeling Bleizo - Van plan naar strategie". De nieuwe ontwikkelingsaanpak behelst voor de gebiedsontwikkeling een hoog ambitieniveau ten aanzien van economische meerwaarde en ruimtelijke kwaliteit en streeft naar de realisatie van het vervoersknooppunt Bleizo op korte termijn. Bij deze ontwikkeling wordt 'de blauwdrukplanning' verlaten en meer ruimte geboden voor initiatieven vanuit de markt. Voor de ontwikkelingsaanpak is een bestemmingsplan opgesteld dat de beoogde flexibiliteit heeft.

In 2014 is een Bedieningsovereenkomst voor het station Bleizo gesloten en een Realisatieovereenkomst voor de vervoersknoop Bleizo. Hiermee is invulling gegeven aan een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van het vervoersknooppunt. Bleizo. De raden van Lansingerland en Zoetermeer hebben in 2015 ingestemd met het aangaan van deze overeenkomsten. GR Bleizo is samen met Metropoolregio Rotterdam Den Haag en ProRail (i.c. het Ministerie van Infrastructuur en Milieu) financier en opdrachtgever voor het OV knooppunt.

Wat is er bereikt in 2017?

OV knooppunt Bleizo

In 2017 is een groot deel van het grondwerkbestek en het kunstwerkenbestek uitgevoerd. Een belangrijke mijlpaal daarbij vormde de overkluizing van de A12 met de 'dragende leggers', waarvoor de gehele A12 een heel weekend is afgesloten voor verkeer. Tevens zijn de voorbereidingen getroffen voor het overkluizen van het spoor van de lijn Gouda-Den Haag, hetgeen begin 2018 wordt uitgevoerd. Tevens is in 2017 de toegangsweg aan de noordzijde van de A12 aangelegd, die zal aansluiten bij de in 2018 aan te leggen Lumenweg op het Bedrijvenpark Prisma, waarmee het OV knooppunt via de weg bereikbaar wordt. Daarnaast heeft in 2017 engineering plaats gevonden van diverse onderdelen van het project en zijn overige civieltechnische werkzaamheden uitgevoerd. Het bestemmingsplan voor het OV Knooppunt Bleizo is vastgesteld, hiertegen is in 2016 een beroepsprocedure bij de Raad van State gestart, alsmede tegen de verleende omgevingsvergunning. De Raad van State heeft in 2017 uitspraak gedaan, als gevolg waarvan een onderdeel van de vergunningverlening herzien diende te worden, maar op grond waarvan de bouw van het OV knooppunt zonder aanpassingen van het plan en zonder vertragingen voortgezet kon worden. De uitvoering van het project is in 2017 zodanig verlopen dat het nog op schema ligt voor de ingebruikname in december 2018, maar de speelruimte in de planning is er vrijwel uit. Tevens is de uitvoering van het project in 2017 binnen de financiële kaders en worden risico's structureel gemonitord en beheerst.

In 2016 is de Stationsovereenkomst, welke de beheerverantwoordelijkheden voor het gehele OV knooppunt tussen alle betrokken partijen regelt opgesteld, in 2017 is onder leiding van de gemeente Lansingerland gewerkt aan de uitwerking van beheerafspraken tussen alle betrokken partijen. Volgens planning zal de Stationsovereenkomst door partijen in 2018 worden ondertekend, voorafgaand aan de ingebruikname van het OV knooppunt en de start van de beheerwerkzaamheden.

In 2016 is nieuwe bestemmingsplan Hoefweg-Zuid en de bijbehorende Mer opgesteld door de gemeente Lansingerland. In 2016 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu besloten dat het bestemmingsplan Hoefweg-Zuid onderdeel uit maakt van de 12^e tranche van de Crisis en Herstelwet. In 2017 is het voorontwerp bestemmingsplan Hoefweg-Zuid en bijbehorende Mer in procedure gebracht. Mede op basis van inspraakreacties is aansluitend het ontwerp bestemmingsplan en Mer opgesteld en in procedure gebracht. Het nieuwe bestemmingsplan vormt de onmisbare planologische conditionering voor de ontwikkeling van het gebied Bleizo, omdat hiermee de bestemming wordt verkregen die vereist is voor de ontwikkeling van bedrijventerrein, leisure, kantoren, horeca, onderwijs en voorzieningen. De vaststelling van het bestemmingsplan is vertraagd als gevolg van noodzakelijke nadere onderliggende onderzoeken, inspraakreacties, zienswijzen en bestuurlijk overleg in de zogenoemde A12 corridor. Waar eerder de vaststelling van het bestemmingsplan was voorzien in februari 2018, wordt de vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien in de tweede helft van 2018.

Ontwikkeling

In 2016 heeft GR Bleizo met de initiatiefnemers van TranSportium (complex met ijssportvoorzieningen, indoor wielervedbaan, duiksportcentrum, hotel, kliniek, bedrijfsunits, retail en horeca) een intentieovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het project en de bijhorende grondverkoop. De initiatiefnemers zijn er ten aanzien de complexe opgave van de financiering van het project in 2017 niet in geslaagd om dit voor elkaar te krijgen en te komen tot een ontwikkelbaar project. In september 2017 hebben de initiatiefnemers dit project beëindigd, waarmee de gereserveerde gronden beschikbaar komen voor alternatieve functies. In 2016 is eveneens een Intentieovereenkomst gesloten met de initiatiefnemers van het indoor attractiepark Adventure World voor de ontwikkeling van deze leisurevoorziening en bijbehorende grondverkoop. Voor deze partij is het verkrijgen van de juiste onherroepelijke bestemming voor de locatie van Adventure World een cruciale voorwaarde voor het verkrijgen van de financiering van het project. Als gevolg van de vertraging in de bestemmingsplanprocedure is dit bemoeilijkt. Of dit initiatief realiseerbaar zal blijken te zijn, zal in 2018 duidelijk worden. GR Bleizo houdt (in haar risicoanalyse) rekening met verschillende scenario's.

GR Bleizo is eind 2016 benaderd met een marktinitiatief voor woningbouw, waarvan in 2017 de mogelijkheden globaal zijn verkend, is samenwerking met de gemeente Lansingerland en Zoetermeer. De bevindingen van deze globale verkenning heeft inzichtelijk gemaakt dat de ontwikkeling van woningbouw op het gebied van Bleizo afhankelijk is van een regionale visie op verstedelijking, maar daarvoor onder voorwaarden wel mogelijkheden biedt.

In 2017 heeft de marketing en acquisitie nog niet geleid tot grondverkoop.

Voor de verkoop van gronden vormt het nog niet voor handen zijn van een passende onherroepelijke bestemming een complicerende factor. Met de vaststelling van het bestemmingsplan in het vooruitzicht heeft in 2017 marketing en acquisitie plaats gevonden. Enkele marktpartijen hebben interesse getoond voor de aankoop van grote kavels voor de ontwikkeling van logistiek vastgoed. De marktvraag kon vanwege de lopende bestemmingsplanprocedure niet worden omgezet in bouwplannen en verkoop van gronden.

A12 corridor

Op 19 februari 2018 is een bestuursovereenkomst gesloten over de Logistieke Hot-spot A12 corridor, tussen de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer (beide deelnemende gemeenten in GR Bleizo en Bedrijvenschap Hoefweg), de provincie Zuid-Holland, VNO-NCW en de gemeente Waddinxveen. In deze bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over het nader uitwerken en onderzoeken van de samenwerking tussen partijen om de A12 corridor als logistieke hotspot te versterken. Voor GR Bleizo betreft deze samenwerking een aantal te onderzoeken zaken zoals een gezamenlijke regionale marketing en acquisitie, de ontwikkeling van een railterminal en een alternatief

ontwikkelingsprogramma (met minder oppervlakte bestemd als bedrijventerrein) voor het gebied rondom de vervoersknoop Bleizo. Of en op welke wijze de te onderzoeken zaken zullen leiden tot aanpassingen in de ontwikkeling van het gebied van GR Bleizo (en Bedrijvenschap Hoefweg) zal in de loop van 2018 moeten blijken. In juli 2018 zullen de onderzoeken worden afgerond om vervolgens te worden afgewogen en (eventueel) in besluitvorming te worden gebracht bij de raden van Lansingerland en Zoetermeer. Een en ander zou met zich mee kunnen brengen dat voor een deel van het gebied van GR Bleizo een ander ontwikkelingsprogramma wordt bepaald (bijvoorbeeld met o.a. woningbouw), waarvoor het ontwerp bestemmingsplan Hoefweg-Zuid moet worden aangepast. Vooral nog kan op de uitkomsten hiervan niet worden vooruitgelopen en zal dit in de risico-analyse worden opgenomen, zodra duidelijker is of dit als kans of risico relevant wordt.

Verbindingsweg N209-N470 (Laan van Mathenesse)

De verbindingsweg tussen de provinciale wegen N209 en N470 vormt een parallelstructuur langs de A12 en is tevens de hoofdontsluiting voor het Bleizo-gebied. Deze verbindingsweg wordt deels gefinancierd met subsidies van MRDH (Voorheen Stadsregio Rotterdam) en het Rijk. In 2016 is de Laan van Mathenesse aangelegd en volgens planning in juni 2016 opengesteld voor het verkeer. Aansluitend zijn verder nog aangelegde werkzaamheden uitgevoerd m.b.t. bebording, resterende grondwerkzaamheden en de waterstructuur. Het project is ruimschoots binnen het gestelde budget gerealiseerd. De administratieve afsluiting, verantwoording aan de subsidienten inclusief accountantsverklaring heeft in 2017 plaatsgevonden.

Railterminal goederenvervoer

GR Bleizo is in 2017 door een initiatiefnemer verzocht om ruimte te reserveren voor de ontwikkeling van (een deel) van een railterminal voor goederenvervoer welke aansluit op de spoorlijn Den Haag – Gouda. De te reserveren ruimte bevindt zich in de groenstrook tussen het uitgeefbare gebied van GR Bleizo en de bovengenoemde spoorlijn. Het initiatief bevindt zich in een verkennend stadium, maar zou een waardevolle voorziening kunnen zijn voor de regionale ondernemingen, grondverkoop op Bleizo en een bijdrage kunnen leveren aan de verduurzaming van het goederenvervoer. GR Bleizo houdt de betreffende ruimte beschikbaar.

Duurzaamheid

In 2015 is voor Bleizo een Duurzaamheidsagenda opgesteld. Dit betreft een beleids- en uitvoeringsrichtlijn voor praktische duurzaamheidsmaatregelen op het grondgebied van GR Bleizo. De Duurzaamheidsagenda richt zich onder andere op windenergie en een duurzame inrichting van de openbare ruimte. In 2017 heeft overleg plaats gevonden over de plaatsing van windturbines in het gebied, waar ook Bleizo onder valt, met ontwikkelaars, burgerparticipanten en het bevoegd gezag, de gemeente Lansingerland. Naar verwachting wordt in 2018 voorzien in de planologische condities voor de plaatsing van windturbines.

Doorlopende activiteiten van het projectbureau

In 2017 zijn de begroting 2018, jaarrekening 2016 en een begrotingswijziging op de begroting 2017 vastgesteld in het AB.

Treasury

In 2017 zijn er geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. Voor meer informatie wordt u verwezen naar de paragraaf Treasury.

Staat van baten en lasten: wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

	Begroting primitief 2017	Gewijzigde begroting 2017*	Rekening 2017
Lasten	€ 9.799	€ 10.674	€ 2.201
Baten	€ 31.305	€ 33.419	€ 1.268
Mutatie onderhandenwerk	-/- € -21.506	-/- € 22.745	€ 2.151
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ 1.218
Reserve mutatie	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -	€ -	€ 1.218

*inclusief eerste wijziging

Toelichting

De lasten in het jaar 2017 zijn als volgt te verdelen:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Werkelijk 2016	Begroot primitief	Begroot na 1e wijziging	Werkelijk 2017
Aankoop van grond	€ 26	€ -	€ -	€ -
Milieu	€ -	€ 28	€ 64	€ -
Bouwrijp maken	€ -200	€ 2.196	€ 2.319	€ -
Woonrijp maken	€ 2.487	€ 3.637	€ 3.534	€ -
VTA-lasten	€ 417	€ 1.845	€ 1.849	€ 422
Rentelasten	€ 1.463	€ 1.716	€ 1.545	€ 1.464
Exploitatiekosten	€ 323	€ 325	€ 338	€ 263
Overige lasten	€ 733	€ 52	€ 1.025	€ 52
Mutatie voorziening	€ 8.157	€ -	€ -	€ -
Mutatie onderhanden werk	€ -	€ 21.506	€ 22.745	€ -
** totaal lasten	€ 13.406	€ 31.305	€ 33.419	€ 2.201

De baten in het jaar 2017 zijn als volgt te verdelen:

Bedragen x € 1.000

Baten	Werkelijk 2016	Begroot primitief	Begroot na 1ste wijziging	Werkelijk 2017
Bedrijven	€ -	€ 30.591	€ 31.171	€ -
Commerciële voorzieningen	€ -	€ -	€ 631	€ -
Subsidies	€ 2.397	€ -	€ -	€ -
Overige inkomsten	€ 23	€ 714	€ 1.617	€ 50
Mutatie voorziening	€ -	€ -	€ -	€ 1.218
Mutatie onderhanden werk	€ 2.829	€ -	€ -	€ 2.151
** totaal baten	€ 5.249	€ 31.305	€ 33.419	€ 3.419

Voor de toelichting op deze cijfers wordt verwezen naar paragraaf 3.4. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat GR Bleizo geen inkomsten heeft uit algemene dekkingsmiddelen als belastingen en dergelijke.

2.2 Paragrafen

2.2.1. Inleiding

Het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) dat de vorm en inhoud van de begroting en jaarverslag voorschrijft, stelt een aantal paragrafen verplicht in zowel de begroting als het jaarverslag. In het hiernavolgende worden de paragrafen benoemd en uitgewerkt dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

2.2.2. Paragraaf lokale heffingen

GR Bleizo geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de taken van GR Bleizo behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

2.2.3. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mate waarin GR Bleizo in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Weerstandsvermogen heeft in verslaggevingstechnische zin de vorm van eigen vermogen. Eigen vermogen kan ontstaan uit voordelige resultaten behaald bij de uitgiften van terreinen. Daar is op dit moment nog geen sprake van.

Aan de grondexploitatie zijn diverse risico's verbonden. In de paragraaf Grondbeleid wordt hierop nader ingegaan. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de risicoverdeling geschiedt op basis van 50% - 50% per deelnemende gemeente.

Risico's

Met ingang van 2015 wordt een integrale risicoanalyse toegepast, de Monte Carlo Simulatie. Deze sluit ten aanzien van de methodiek goed aan bij de door de deelnemende gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gehanteerde systematiek Naris. Doelstelling van deze analyse is om een bepaalde zekerheid en robuustheid van de grondexploitatie te realiseren, afgestemd op een actueel risicoprofiel van de gebiedsontwikkeling. Uitgangspunt voor de risicoanalyse is het behalen van 82,5% zekerheid op het resultaat (saldo contante waarde 1-1-2018). Dit vormt het uitgangspunt voor het bepalen van de hoogte van de risicovoorziening. Dit betekent dat 82,5% kans bestaat op het realiseren van het voorziene resultaat en dat de volledige risicovoorziening kan worden ingezet ter afdekking van negatieve risico's die het resultaat negatief beïnvloeden.

Op basis van dit risicoprofiel voor Bleizo is een risicovoorziening van € 5,3 mln. (nominale waarde per 1-1-2018) noodzakelijk om in 82,5% van de gevallen een resultaat van minimaal +/- € 6,9 mln. te behalen. Er is geen sprake van een mogelijke VPB afdracht.

Weerstandsvermogen

Volgens de gemeenschappelijke regeling Bleizo staan zowel de gemeente Lansingerland als Zoetermeer garant voor eventuele verliezen. Bij een verwacht negatief saldo van de grondexploitatie zullen beide gemeenten voor hun aandeel (50%) een voorziening treffen. Het huidige benodigd weerstandsvermogen is circa € 5,3 mln. Dit bedrag kan als volgt afgedekt worden:

• Waarborg Zoetermeer	€ 2,65
• Waarborg Lansingerland	€ 2,65
Totaal	€ 5,30

Aanvullend hierop hebben beide gemeenten onderling afspraken gemaakt over de wijze waarop beide gemeenten, in het kader van de uitwerking van de garantstelling van de gemeente Zoetermeer aan GR Bleizo, hiervoor een voorziening treffen en invulling zullen geven aan de waarborgen.

Kengetallen

Vanuit de BBV is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren. Aangezien de GR Bleizo een projectorganisatie is met één activiteit, zijnde het ontwikkelen van grond, en volledig gefinancierd is uit vreemd vermogen geven de kengetallen een vertekend beeld.

	R 2016	R 2017	B 2017	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	1.074%	1.711 %	0	100%-130%	De jaarlijkse inkomsten van GR Bleizo kunnen gezien de aard van de activiteiten, enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1.074%	1.711%	0	100%-130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	-16%	-13%	0	25% <> 40%	GR Bleizo is volledig vreemd vermogen gefinancierd, tevens is er sprake van een negatief eigen vermogen
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	918%	1.508%	0	>0	Gezien de aard van de activiteiten van GR Bleizo kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0,0%	0%	0%	>0	Bij GR Bleizo is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	GR Bleizo heeft geen belastinginkomsten

Relatie tot de financiële positie

Bij GR Bleizo is uitsluitend sprake van externe financiering. De actuele grondexploitatie geeft een verwacht verlies waar een voorziening voor is gevormd. De financiële positie is daarmee kwetsbaar.

Frauderisicoanalyse

Per 15 maart 2018 heeft de jaarlijkse frauderisicoanalyse plaatsgevonden. Hierbij zijn de directie, het projectmanagement en de financiële administratie bij elkaar gekomen om de risico's van fraude te analyseren. De uitkomst van de sessie heeft er toe geleid dat geconcludeerd kan worden dat het frauderisico zeer beperkt aanwezig is. Veel benoemde risico's zijn over het algemeen niet van toepassing en indien risico's wel aanwezig zijn, dan zijn deze allemaal afgedekt door de aanwezigheid van functiescheiding, interne controlemaatregelen en periodieke verantwoording aan directie en bestuur. Verder is de omvang van de activiteiten van GR Bleizo beperkt en transparant te noemen.

2.2.4. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gronden die in 2016 eigendom waren van GR Bleizo, zijn in 2017 nog eigendom van GR Bleizo. Op de balans van GR Bleizo komen geen materiële vaste activa voor, aangezien de gronden in ontwikkeling als onderhanden werk opgenomen worden onder de voorraden en niet duurzaam ten dienste staan van de bedrijfsuitoefening van GR Bleizo.

2.2.5. Financieringsparagraaf

In de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo is in artikel 33 bepaald dat de behoefte aan financiële middelen geregeld kan worden door middel van een door één van de deelnemende gemeenten aan te bieden rekening courant of bij een bancaire instelling. GR Bleizo trekt de benodigde financiële middelen aan van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten).

Het AB heeft op 24 juni 2009 het Treasury statuut van GR Bleizo vastgesteld en op 17 oktober 2013 gewijzigd.

De langlopende leningen per 31 december 2017 zijn als volgt:

Leningnr.	Hoofdsom	Rente	Ingangsdatum	Looptijd	Einde
40.105.314	€ 7.000.000	3,635%	26-4-2010	10 jaar	2020
40.405.919	€ 10.000.000	2,990%	7-10-2010	9 jaar	2019
40.106.502	€ 6.000.000	3,830%	7-3-2011	7 jaar	2018
40.106.421	€ 6.500.000	3,875%	7-2-2011	8 jaar	2019
40.108.391	€ 19.000.000	2,200%	12-6-2013	8 jaar	2021
40.110.373	€ 7.500.000	0,150%	5-2-2016	2 jaar	2018
Totaal	€ 56.000.000				

De rentekosten van de langlopende leningen per 31 december 2017 zijn afgerond € 1,5 mln. per jaar.

Het liquiditeitenoverzicht voor de komende drie jaar is afgeleid van de vastgestelde grondexploitatie met prijspeil 1-1-2018. In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn richtlijnen neergelegd ter beheersing van de renterisico's. Zo zijn er spelregels opgenomen voor de mate waarin gemeenschappelijke regelingen kort gefinancierd mogen zijn (kasgeldlimiet) en lang gefinancierd mogen zijn (rente risico norm).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt in welke mate de GR haar financieringsbehoefte met kort geld (looptijd <1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet is 8,2% van de begrotingsomvang. De begrotingsomvang 2017 is € 31.305.000 zodat de kasgeldlimiet € 2.567.010,- bedraagt. Er is in 2017 geen sprake van overschrijding van de kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1.000

	Q1	Q2	Q3	Q4
Vlottende schuld	€ 6	€ 506	€ 1.500	€ 2.000
Vlottende middelen	€ 900	€ 618	€ 903	€ 689
Saldo	€ 894	€ 112	€ -597	€ -1.311
<i>Kasgeldlimiet</i>	€ 2.567	€ 2.567	€ 2.567	€ 2.567
Ruimte	€ 3.461	€ 2.679	€ 1.970	€ 1.256
Overschrijding	€ -	€ -	€ -	€ -

Renterisiconorm

De renterisiconorm is volgens Wet Fido bepaald op 20% van de begrotingsomvang bij aanvang van het jaar. De primitieve begrotingsomvang is € 31,3 mln. zodat de renterisiconorm op € 6,2 mln., zijnde 20% van € 31,3 mln., zou uitkomen. De aanpassing van de begroting doet hier niet ter zake omdat de Wet Fido uitgaat van het

begrotingstotaal bij aanvang van een jaar. Het minimumbedrag voor renterisiconorm is op € 2,5 mln..

Renterisico op de vaste schuld wordt berekend door het bedrag aan herfinanciering en renteherziening op te tellen. GR Bleizo heeft per ultimo 2017 zes langlopende leningen ter grootte van € 56 mln. afgesloten die niet tussentijds worden afgelost en waarover vaste rente wordt betaald. In 2017 zijn er geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. GR Bleizo heeft de renterisiconorm van € 2,5 mln. niet overschreden.

De berekening Renterisiconorm

1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	
2	Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)		0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	
3b	Nieuw uitgezette lange leningen	0	
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)		0
5	Betaalde aflossingen		1
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)		0
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)		0
8	Renterisiconorm		6,2
9a	Ruimte onder renterisiconorm (8-7)		6.2
9b	Overschrijding renterisiconorm (7-8)		0

2.2.6. Paragraaf bedrijfsvoering

GR Bleizo heeft in 2017 zelf geen personeel in dienst en is gevestigd buiten beide gemeentehuizen. In 2017 is de organisatie als volgt ingesteld:

- Het AB heeft een directeur en een secretaris aangesteld. De directeur is extern ingehuurd en de secretaris is ingehuurd van de gemeente Zoetermeer. In het eerste geval is een marktconform tarief betaald en in het tweede geval is de uitleenregeling van de gemeente Zoetermeer van toepassing.
- De Directie Instructie GR Bleizo is in oktober 2017 met vier jaar verlengd en daarmee de mandaten aan de directeur en de secretaris.
- De administrateur, controller, projectleiders en planeconomen worden ingehuurd van externe bureaus. De marketeer wordt sinds medio 2016 gedetacheerd door en ingehuurd van de gemeente Lansingerland.
- Om de directie te ondersteunen en om input te leveren aan de externe medewerkers zijn in 2017 medewerkers van de gemeenten ingehuurd door Bleizo: onder andere, tijdelijk beheer, toezichthouder, verkeerskundigen en medewerkers ruimtelijke ordening.
- Tot slot zijn er externe adviseurs ingehuurd voor het opstellen van juridische adviezen.
- Sinds 1 oktober 2010 is GR Bleizo gehuisvest in het projectbureau Bleizo/Verlengde Oosterheemlijn aan Prismalaan West 1 te Bleiswijk. GR Bleizo gebruikt middels een onderhoudscontract computers, printers e.d. van gemeente Zoetermeer en heeft een eigen server-omgeving voor de ICT. GR Bleizo stelt sinds 1 oktober 2013 tegen kostprijs in het projectbureau ruimte en werkplekken ter beschikking aan het management van het Bedrijfschap Hoefweg.
- GR Bleizo werkt intensief samen met het Bedrijfschap Hoefweg. De projectorganisaties van beide gemeenschappelijke regelingen zijn medio 2016 samengevoegd. Waar mogelijk worden werkzaamheden en activiteiten gecombineerd, zoals de gezamenlijke aanbesteding van accountantsdiensten en een gezamenlijke informatiebijeenkomst voor de raden van Lansingerland en Zoetermeer.

Rechtmatigheid

Om de rechtmatigheidcontrole intern te kunnen voorbereiden en om de accountant op rechtmatigheid te kunnen laten controleren is een normenkader opgesteld. Het normenkader bestaat uit een overzicht van de geldende externe en eigen regelgeving met betrekking tot financiële beheer handelingen, bestaande uit relevante regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de gemeenschappelijke regeling zelf (interne regelgeving).

Het normenkader voor de controle 2017 is ter kennisneming aangeboden aan het AB op 12 oktober 2017. Het normenkader is samen met het eveneens door het AB vastgestelde toetsingskader de basis voor de interne controle en de procesbeschrijvingen die worden opgesteld. Alleen op die wijze kan worden geborgd dat er in overeenstemming met de regelgeving wordt gehandeld. Uit de interne controle is niet gebleken dat er sprake is van financiële onrechtmatigheden.

2.2.7. Paragraaf verbonden partijen

GR Bleizo heeft zich het afgelopen jaar niet verbonden aan andere partijen.

2.2.8. Paragraaf grondbeleid

Visie en doelstellingen

Het beleid van GR Bleizo heeft tot doel het realiseren van de ruimtelijke plannen rond het stationsgebied Bleizo. De ontwikkeling is vooral gericht op de invulling van multifunctionele bedrijven, waaronder modern gemengd en agro-business.

Wijze van uitvoering

GR Bleizo heeft alle gronden binnen het plangebied in eigendom. Deze gronden zullen in principe door de GR zelf worden bewerkt zodat deze als bouwrijpe grond kan worden verkocht aan geïnteresseerde ondernemers, ontwikkelaars etc. Waar dat commercieel interessant is voor GR Bleizo en kopers, kan ook niet bouwrijpe grond worden geleverd.

Grondexploitatie

De actuele grondexploitatie met peildatum 1 januari 2018 sluit met een negatief saldo van € 6,9 mln.

De grondexploitatie met prijspeil 1/1/2018 kent de volgende karakteristieken:

- looptijd tot en met 2042
- rentepercentage 2,50 % (alle rentepercentages per jaar)
- indexering kosten:
  - jaar 1 t/m 3: 1,5 %
  - jaar 4 t/m 10: 2,0 %
  - jaar 11 e.v. 0%
- indexering opbrengsten:
  - jaar 1 t/m 3: 1,0 %
  - jaar 4 t/m 10: 2,0 %
  - jaar 11 e.v. 0%
- Boekwaarde grondexploitatie per 1-1-2018 € 58,51 mln.; bestaande uit € 87,95 mln. lasten en € 29,44 mln. baten
- Restant raming tot einde looptijd € 62,26 mln. (nominaal); bestaande uit € 55,67 mln. lasten en € 117,93 mln. baten

Beheersmaatregelen

De grondexploitatie van GR Bleizo kent een looptijd langer dan 10 jaar. Gezien de stellige uitspraak van de commissie BBV worden in het jaarverslag de getroffen beheersmaatregelen vermeld. Deze zijn als volgt:

- In de grondexploitatie wordt na jaar 10 en verder niet gerekend met indexatie voor de opbrengstenposten;
- Er is sprake van actief integraal risicomanagement uitgevoerd door het projectmanagementteam. Dit resulteert in een verslaglegging en actualisatie van de voortgang van de grondexploitatie en risicoanalyse;
- Het risicomanagement wordt ondersteund door een Monte Carlo risicoanalyse. De resultaten van deze risicoanalyse vormen de basis voor het bepalen van de benodigde risicovoorziening. In de Monte Carlo analyse wordt een zekerheidspercentage van 82,5% gehanteerd. Het saldo wat uit de risicoanalyse volgt wordt, indien dit resulteert in een negatief saldo, voor 50/50% gedekt door de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer.

De grondexploitatie van GR Bleizo gaat uit van een gebiedsontwikkeling rondom het nieuw te realiseren vervoersknooppunt Bleizo. Op basis van besluiten in 2014 en de raadsbesluiten in februari 2015 is bepaald dat het vervoersknooppunt Bleizo gerealiseerd zal worden en dat Bleizo met het daarmee verbonden ambitieniveau ontwikkeld kan worden. Op basis van de besluitvorming door de raden van de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer is in de grondexploitatie (2015, 2016 en 2017) voor GR Bleizo een bijdrage opgenomen van GR Bleizo aan de realisatie van het Vervoersknooppunt en aan het exploitatietekort van de bediening.

Ter dekking van deze bijdrage was in de grondexploitatie tot 2017 een bijdrage van de gemeente Zoetermeer aan GR Bleizo opgenomen van € 9,5 mln. in het kader van de door de gemeente Zoetermeer verstrekte garantstelling. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben in overeenstemming met de raadsbesluiten in beide gemeenten in 2014, nadere afspraken gemaakt over de uitwerking van de bijdrage van Zoetermeer. Voor GR Bleizo resulteert dit in het vervallen van de garantstelling ter dekking van (het grootste deel) van de bijdrage van die GR Bleizo in 2018 betaalt aan de het project Vervoersknoop Bleizo. GR Bleizo zal het volledige bedrag in 2019 (€ 9,5 mln. meer dan eerder voorzien) van haar bijdrage extern moeten financieren middels het aantrekken van een bancaire lening. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben in relatie tot het vervallen van de garantstelling onderling tevens nadere afspraken gemaakt over de dekking van het ontstane negatieve financiële resultaat van de grondexploitatie van GR Bleizo. Immers de grondexploitatie van GR Bleizo wordt als gevolg van deze uitwerkingen negatief.

Winstneming

Gezien de verwachte uitkomsten van de grondexploitatie is er vooralsnog geen sprake van een eventuele winstneming, zodra winstneming mogelijk is wordt er conform de beleidsvoorschriften in het kader van de BBV gehandeld.

Risico's

Met ingang van 2015 wordt een integrale risicoanalyse toegepast, de Monte Carlo Simulatie. Deze sluit ten aanzien van de methodiek goed aan bij de door de deelnemende gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gehanteerde systematiek Naris. Doelstelling van deze analyse is om een bepaalde zekerheid en robuustheid van de grondexploitatie te realiseren, afgestemd op een actueel risicoprofiel van de gebiedsontwikkeling.

De grondexploitatie vormt het financieel kader van de ontwikkeling van Bleizo en is gebaseerd op verwachtingen en prognoses. De afgelopen jaren is gebleken dat de oorspronkelijke prognoses, met name voor de opbrengsten, veelal onder druk van de marktsituatie niet werden gerealiseerd. Ook in deze grondexploitatie zijn prognoses opgesteld die wellicht op termijn significant kunnen afwijken. Dit kan zowel een positief effect betreffen (bijv. Kostenbesparingen door een aanbestedingsvoordeel of lagere renteniveaus) maar ook een negatief effect (bijv. een lagere grondopbrengst dan opgenomen of meer rentelasten als gevolg van een langere doorlooptijd). Vanuit deze onzekerheden beweegt het resultaat van de grondexploitatie zich binnen een

bandbreedte. Ter afdekking van de negatieve effecten binnen deze bandbreedte is in de grondexploitatie een risicovoorziening opgenomen.

Monte Carlo risicoanalyse

De Monte Carlo Simulatie vormt een statistische benadering waarbij door middel van scenario's het risicoprofiel van de grondexploitatie inzichtelijk wordt gemaakt. Alle risicovariabelen krijgen een bandbreedte en een kansverdeling waarbinnen de onzekerheid zich bevindt. Voor de grondexploitatie zijn mogelijke (financiële) effecten (positief/negatief) ingeschat voor de elementen (nominale) kosten en opbrengsten, marktontwikkeling (indexering en rente) en de factor tijd (planning en fasering). Door simulatie van de grondexploitatie ontstaat een totaalperspectief van alle risicovariabelen in een normale verdeling. Het resultaat van de Monte Carlo analyse bestaat uit zekerheidspercentages op mogelijke saldi en het benoemen en ordenen van risico's en kansen. Daarnaast kan op basis van de kansverdeling de hoogte van de risicovoorziening worden vastgesteld, uitgaande van het gewenste zekerheidspercentage en het resultaat.

Uitgangspunt voor de risicoanalyse is het behalen van 82,5% zekerheid op het resultaat (saldo contante waarde 1-1-2018). Dit vormt het uitgangspunt voor het bepalen van de hoogte van de risicovoorziening. Dit betekent dat 82,5% kans bestaat op het realiseren van het voorziene resultaat en dat de volledige risicovoorziening kan worden ingezet ter afdekking van negatieve risico's die het resultaat negatief beïnvloeden.

Op basis van dit risicoprofiel voor Bleizo is een risicovoorziening van € 5,3 mln. (nominale waarde per 1-1-2018) noodzakelijk om in 82,5% van de gevallen een resultaat van minimaal +/- € 6,9 mln. te behalen. Er is geen sprake van een mogelijke VPB afdracht.

Uitkomst van de risicoanalyse is tevens een gevoeligheidsanalyse. In de gevoeligheidsanalyse zijn de variabelen met het grootste effect op de totstandkoming van de bandbreedte van het resultaat gerangschikt. Op basis van de uitgevoerde analyse blijkt dat uitgifte van de bedrijvenkavels (tempo en index) en de debetrente het grootste effect hebben en daardoor het grootste risico vormen in de grondexploitatie.

Risicomanagement

Risicoanalyse is een deel van het risicomanagement, waarbij beheersaspecten een belangrijke rol spelen. GR Bleizo heeft daartoe een risicocycclus ingevoerd, wat inhoudt dat regelmatig inzicht in alle risico's wordt gegeven en welke beheersmaatregelen daarbij van toepassing zijn. Eveneens zijn er actiehouders aangewezen om deze risico's te beheersen.

3 Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de balans.

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Het boekjaar van GR Bleizo valt samen met het kalenderjaar. In deze jaarrekening wordt verslag uitgebracht over de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017. De richtlijnen volgens het BBV worden integraal gevolgd.

3.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

- *Algemeen*
De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
- *Gronden in ontwikkeling (onderhanden werk)*
Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten. Alle gemaakte kosten (waarvoor prestatie t/m 2017 is geleverd) zijn geactiveerd onder de post onderhanden werk. De op onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten zijn in mindering gebracht op deze kosten. Mocht een positief plansaldo bestaan, dan worden de gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van onderhanden werk/gronden in ontwikkeling. Mocht een negatief plansaldo worden verwacht, dan zal een voorziening voor het verwachte verlies worden opgenomen op de balans.
- *Vorderingen*
Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien van toepassing op vorderingen en overlopende activa onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.
- *Eigen vermogen*
Het eigen vermogen bestaat in beginsel uit algemene reserve en overige reserves. De algemene reserve is de resultante van de met de grondexploitatie behaalde resultaten. De overige reserves betreffen een specifieke bestemming uit de algemene reserve.
- *Voorzieningen*
Onder de voorzieningen zijn opgenomen, de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde.
- *Looptijd*
Voor zover middelen zijn aangetrokken met een rente typische looptijd langer dan één jaar, geschiedt de verantwoording daarvan onder de vaste schuld. Voor middelen aangetrokken met een rente typische looptijd korter dan één jaar geschiedt de verantwoording onder de vlottende schuld. Vaste en vlottende schulden worden nominaal gewaardeerd.
- *Overlopende Passiva.*
Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden toegerekend aan het jaar waarin de prestaties zijn verricht. Voor de toerekening van de lasten wordt, waar mogelijk, de causale samenhang met de baten als grondslag gehanteerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden opgenomen. Indien op enig moment een naar verwachting onafwendbaar verlies op eindwaarde optreedt, dan wordt voor dat verlies een voorziening getroffen op basis van

de contante waarde van dat verlies. Voor zover er van winstneming sprake kan zijn gebeurt dat in overeenstemming met de verslaggevingvoorschriften vanuit de BBV.

3.4 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Bedragen x € 1.000

	rekening 2016	begroting 2017	begroting* 2017	rekening 2017
Lasten				
Aankoop van grond	€ 26	€ -	€ -	€ -
Milieu	€ -	€ 28	€ 64	€ -
Bouwrijp maken	€ -200	€ 2.196	€ 2.319	€ -
Woonrijp maken	€ 2.487	€ 3.637	€ 3.534	€ -
Overige lasten	€ 733	€ 52	€ 1.025	€ 52
VTA-lasten	€ 417	€ 1.845	€ 1.849	€ 422
Rentelasten	€ 1.463	€ 1.716	€ 1.545	€ 1.464
Exploitatiekosten	€ 323	€ 325	€ 338	€ 263
Mutatie voorziening	€ 8.157	€ -	€ -	€ -
Mutatie onderhanden werk	€ -	€ 21.506	€ 22.745	€ -
** totaal lasten	€ 13.406	€ 31.305	€ 33.419	€ 2.201
Baten				
Bedrijven	€ -	€ 30.591	€ 31.171	€ -
Commerciële voorzieningen	€ -	€ -	€ 631	€ -
Subsidies	€ 2.397	€ -	€ -	€ -
Overige inkomsten	€ 23	€ 714	€ 1.617	€ 50
Mutatie voorziening	€ -	€ -	€ -	€ 1.218
Mutatie onderhanden werk	€ 2.829	€ -	€ -	€ 2.151
** totaal baten	€ 5.249	€ 31.305	€ 33.419	€ 3.419
Gerealiseerd resultaat	€ -8.157	€ -	€ -	€ 1.218

* inclusief begrotingswijziging nummer 1 van 2017

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies wordt voorgeschreven dat er een toelichting wordt gegeven op de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, de aanwending van het bedrag voor onvoorzien, de incidentele baten en lasten en structurele reservemutaties. Alle baten en lasten in de exploitatie zijn incidenteel van aard, overige is voor 2017 niet van toepassing.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Grondverwerving

Op de post vastgoedverwerving is niets begroot. In 2016 zijn kleine percelen verworven ten behoeve van de aanleg van technische voorzieningen voor de aanleg van de Laan van Mathenesse. Deze lasten worden geacht deel uit te maken van de lasten bouwrijp maken. De gronden zijn niet in eigendom verkregen door de GR Bleizo, maar door de gemeente Lansingerland.

Milieu

Op de post Milieu worden alle uitgaven voor onderzoeken met betrekking tot onderzoeken van de grond opgenomen. De afwijking met de begroting komt met name doordat de begrote werkzaamheden van het begrote budget voor onderzoek Niet Gesprongen Explosieven (=NGE) en andere bodemonderzoeken niet uitgevoerd zijn vanwege het uitblijven van gronduitgiften.

Bouwrijp maken

Onder Bouwrijp maken valt het bouwrijp maken van bouwterreinen. De afwijking met de begroting komt doordat in 2017 nog geen activiteiten van bouwrijp maken zijn gestart en deze wel begroot zijn. Bouwrijp maken wordt pas uitgevoerd op het moment dat gronden daadwerkelijk worden verkocht.

Woonrijp maken

De afwijking met de begroting komt doordat in 2017 nog geen activiteiten van bouwrijp maken Bleizo Business Park en dus ook woonrijp maken zijn gestart en deze wel begroot zijn. De uitgaven in 2016 hadden met name betrekking op de Laan van Mathenesse.

VTA-kosten

Onder de VTA-kosten worden alle kosten verstaan voor het maken van plannen en de inzet van personen voor het begeleiden van de uitvoering. De afwijking met de begroting komt doordat in 2017 nog geen activiteiten van bouwrijp maken zijn gestart en deze wel begroot zijn. Bouwrijp maken wordt pas uitgevoerd wanneer de verkoop van gronden concreet aan de orde is. In de VTA-kosten zijn niet opgenomen de kosten van de uitvoeringsorganisatie (directeur, secretaris, administrateur, secretariaat, huisvesting, ICT en directe marketingkosten), omdat deze zijn opgenomen onder exploitatielasten.

De onderschrijding van de begroting komt met name door het niet of nog niet afgerond zijn van onderzoeken en het niet of nog niet afgerond zijn van het begeleiden van uitvoering die wel geheel gepland stond, zoals onder andere bestemmingsplanwijziging, engineering en toezicht.

Rentekosten

Dit betreffen de rentelasten van de aangegane leningen bij de BNG. De werkelijke lasten van € 1,464 mln. zijn minder dan begroot omdat de werkelijke rentepercentages waarvoor leningen afgesloten worden lager zijn dan het rentepercentage waarmee in de geactualiseerde grondexploitatie werd gerekend.

Exploitatielasten

Hieronder vallen alle kosten die gemaakt moeten worden voor het projectbureau zelf zoals directeur, secretaris, administrateur, secretariaat, bankkosten, juridische kosten etc. De gerealiseerde lasten zijn lager dan begroot. Door vertraging in het vaststellen van het bestemmingsplan zijn direct aan verkoop gerelateerde kosten (zoals het voorbereiden van bestuursbesluiten en contractvorming) niet gerealiseerd.

Opbrengsten

Er zijn geen grondverkoop gerealiseerd in 2017.

Subsidies

In 2016 zijn er subsidie inkomsten ontvangen voor de Laan van Mathenesse. De uitvoering van de Laan van Mathenesse is in 2016 afgerond. In 2017 is er geen sprake van subsidie inkomsten.

Overige inkomsten

Betreft de doorbelasting van de huisvestingskosten, een vergoeding voor een gevestigd opstalrecht en de afronding van de Laan van Mathenesse.

Mutatie voorziening

Op basis van de actuele grondexploitatie berekening (per 1-1-2018) is de verliesvoorziening voor € 1,2 mln. vrijgevallen.

Mutatie onderhanden werk

Alle bovenstaande lasten betreffen de kosten die leiden tot de vervaardiging van bouwrijpe grond welke op termijn wordt uitgegeven. Na verrekening van de verkoopopbrengsten in enig jaar, blijft over de boekwaarde van de grond die achter blijft.

Dit betreft de waarde van het onderhanden werk. Mutatie onderhanden werk voor 2017 bedraagt € 2,151 mln.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Gemeenschappelijke Regeling Bleizo. Het voor Gemeenschappelijke Regeling Bleizo toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Verantwoordingsmodel 2017 1a Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Deel 1

bedragen x € 1	A. Abee	M.J. Rosier	J. Heuvelink	M.E. van Leeuwen	K.W.J. de Jong
Functiegegevens	Voorzitter en plv. voorzitter AB en DB	Voorzitter en plv. voorzitter AB en DB	Lid AB en DB	Lid AB en DB	Lid AB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 08/05	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,06	0,06	0,03	0,03	0,02
Gewezen topfunctionaris?	nee	Nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	Nee	nee	nee	nee
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0	0	0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	10.508	10.508	5.254	1.842	3.152
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	0	0	0	0	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,06	0,06	0,03	0,03	0,02
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	0	0	0	0	0

bedragen x € 1	E. Kampinga	C.C. Krullaars-Hinfelaar	H. Meester	N.P. Zwiep	R.M. Meijer
Funcatiegegevens	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Directeur	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,02	0,02	0,02	0,54	0,42
Gewezen topfunctionaris?	nee	Nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	Nee	nee	nee	nee
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	95.296	57.568
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0	0	95.296	57.568
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.152	3.152	3.152	97.790	76.380
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	0	0	0	95.296	57.568
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,02	0,02	0,02	0,66	0,53
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	116.416	73.458
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	0	0	0	116.416	73.458

Verantwoordingsmodel 2017 1b Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m
12

	M. van Driel	
Functiegegevens	Lid AB en DB	
Kalenderjaar	2017	2016
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	08/05– 31/12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6,74	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 176	€ 175
Maxima op basis van de normbedragen per maand	160.690	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	160.690	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	N.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	0	N.v.t.
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	0	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	0	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	

3.5 Balans en toelichting

De balans van GR Bleizo ziet er per 31 december 2017 als volgt uit:

bedragen x € 1.000

Activa	2016	2017	Passiva	2016	2017
Vaste Activa			Vaste Passiva		
Materiele vaste activa	€ -	€ -	Eigen vermogen	€ -8.157	€ -6.939
			- algemene reserve	€ -	€ 8.157
			- gerealiseerd resultaat	€ -8.157	€ 1.218
			Vaste schulden met een	€ 57.000	€ 56.000
			- onderhandse leningen		
			van binnenlandse		
			banken en overige		
			financiële instellingen		
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden			Netto vlottende schulden		
- Onderh. Werk	€ 56.357	€ 58.508	met een rentetypische		
(bouwgronden in			looptijd < 1 jaar		
exploitatie)			- Overige		€ 2.000
			kasgeldleningen		
Voorziening	€ -8.157	€ -6.939	- Overige schulde	€ 91	€ 98
	€ 48.200	€ 51.569			
Uitzettingen met rente					
typische looptijd < 1 jaar					
- Uitzettingen in 's	€ 1.433	€ 443			
Rijksschatkist met					
een rentetypische					
looptijd < 1 jaar					
- Vorderingen openbare	€ -	€ 40			
lichamen					
- Overige vorderingen	€ 7	€ 26			
Overlopende activa			Overlopende passiva		
- Overige nog te	€ 642	€ 3	- Verplichtingen die in	€ 1.367	€ 940
ontvangen bedragen			het begrotingsjaar zijn		
en de vooruitbetaalde			opgebouwd en de in		
bedragen die ten laste			een volgend		
van volgende			begrotingsjaar tot		
begrotingsjaren			betaling komen		
komen.					
Liquide middelen	€ 19	€ 18			
(banksaldo)					
	€ 50.301	€ 52.099		€ 50.301	€ 52.099

Bij GR Bleizo is er vooralsnog geen sprake van een VPB plicht.

Toelichting op de balans

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

GR Bleizo heeft geen vaste activa die duurzaam ter beschikking staan van de organisatie.

2. Voorraden onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De balanspost voorraden onderhanden werk bedraagt € 58.508. Boekwaarde 1-1-2017 is € 56.357 en conform de rekening van lasten en baten per 31 december 2017 verhoogt met € 2.151. Het betreft bouwgronden in exploitatie. De actuele grondexploitatie per 1 januari 2018 sluit op negatief resultaat van € 6,9 mln netto contante waarde (voorziening ultimo 2017).

De waardering van het onderhanden werk per 31 december 2017 is gebaseerd op de inzichten van begin 2018 zoals verwerkt in de herziene grondexploitatie en de uitkomsten van de bijbehorende risicoanalyse. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door de nodige risico's die periodiek moeten worden herzien en waarbij de hoogte van de voorziening zowel positief als negatief kan worden bijgesteld.

3. Uitzettingen met rentetypische looptijds < 1 jaar

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplichte deelnemers aan schatkistbankieren. Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tegelijkertijd met de wet is de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat ook de verplichting voor decentrale overheden om een nieuwe bankrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat die bankrekening gekoppeld kan worden aan de schatkist.

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide)middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die het decentrale overheidsorgaan niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. In de praktijk betekent dit voor GR Bleizo dat alles boven € 250.000,- (drempelbedrag) dagelijks dient over te maken naar haar rekening bij de Staat. Dit wordt dagelijks automatisch door de BNG uitgevoerd.

Decentrale overheden dienen zich in de jaarstukken over het schatkistbankieren te verantwoorden. Het gemiddelde van het bedrag aan overtollige middelen dat een decentrale overheid gedurende het kwartaal elk kalenderdag buiten de schatkist heeft aangehouden, mag, ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, niet boven het drempelbedrag liggen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

(1)	Drempelbedrag	Verslagjaar			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
		250			
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	45	62	128	47
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	205	188	122	203
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	Verslagjaar 31.306			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	31.306			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	Kwartaal 1 4.086	Kwartaal 2 5.657	Kwartaal 3 11.730	Kwartaal 4 4.314
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	45	62	128	47

Vordering op openbare lichamen
Betreft voornamelijk de BTW vordering over Q4-2017.

Overige vorderingen
Debiteurenpositie ultimo 2017.

4. Liquide middelen

Voor het geldverkeer is een rekening-courant overeenkomst met de BNG gesloten. De stand van de liquide middelen is ultimo 2017 afgerond € 17.000.

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen als zijnde de gerealiseerde resultaten bedraagt +/- € 6,939 mln. per ultimo 2017. Het verlies ontstaat doordat er een voorziening is gevormd in 2016 voor het mogelijk verlies van de grondexploitatie, de voorziening is in 2017 deels vrijgevallen.

6. Vaste schuld met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen

GR Bleizo heeft 6 leningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) afgesloten voor de financiering van haar activiteiten. Alle leningen hebben een rente typische looptijd van 1 jaar of langer en vallen zodoende onder de vaste schuld. Het betreft leningen zonder tussentijdse aflossingen.

Leningnr.		Hoofdsom	Rente	Ingangsdatum	looptijd	einde
40.105.314	€	7.000.000	3,64%	26-4-2010	10 jaar	2020
40.405.919	€	10.000.000	2,99%	7-10-2010	9 jaar	2019
40.106.502	€	6.000.000	3,83%	7-3-2011	7 jaar	2018
40.106.421	€	6.500.000	3,88%	7-2-2011	8 jaar	2019
40.108.391	€	19.000.000	2,20%	12-6-2013	8 jaar	2021
40.110.373	€	7.500.000	0,15%	5-2-2016	2 jaar	2018
Totaal		56.000.000				

7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

- Betreft 2 kortlopende geldleningen bij de BNG.
- Overige schulden: crediteurenpositie ultimo 2017

8. Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva luidt als volgt:

- Transitorische rente € 882.000
- Diverse facturen nog te ontvangen € 58.000

3.6 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Een overeenkomst tot het vestigen van een recht van opstal op diverse percelen is afgesloten met Stedin tegen een vergoeding van € 112.000. Dit is gebaseerd op een beperking van het gebruik van diverse percelen. De bijdrage van € 112.000 is verantwoord in 2009 en € 50.000 in 2013. Mocht blijken dat deze beperking minder groot is dan nu voorzien, dan zal een gedeeltelijke terugbetaling plaatsvinden.

3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Het bestemmingsplan Hoefweg-Zuid wordt niet in februari voorgelegd aan de raad van de gemeente Lansingerland voor vaststelling, dit is opgeschort naar aanleiding van de gesloten bestuursovereenkomst A12 corridor d.d. 19 februari 2018. In deze bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over het nader uitwerken en onderzoeken van de samenwerking tussen partijen om de A12 corridor als logistieke hotspot te versterken. Voor GR Bleizo betreft deze samenwerking een aantal te onderzoeken zaken zoals een gezamenlijke regionale marketing en acquisitie, de ontwikkeling van een railterminal en een alternatief ontwikkelingsprogramma (met minder oppervlakte bestemd als bedrijventerrein) voor het gebied rondom de vervoersknoop Bleizo. Of en op welke wijze de te onderzoeken zaken zullen leiden tot aanpassingen in de ontwikkeling van het gebied van GR Bleizo zal in de loop van 2018 moeten blijken. In juli 2018 zullen de onderzoeken worden afgerond om vervolgens te worden afgewogen en (eventueel) in besluitvorming te worden gebracht bij de raden van Lansingerland en Zoetermeer. Vooralsnog kan op de uitkomsten hiervan niet worden vooruitgelopen. Een en ander brengt wel met zich mee dat de vaststelling van het (eventueel gewijzigde) bestemmingsplan ca. één jaar vertraging zal oplopen, hetzelfde geldt voor de hiermee verbonden gronduitgifte. De vertraging in de gronduitgifte is verwerkt in de grondexploitatie per 1-1-2018.

4 Overige gegevens

4.1 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Bleizo

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Bleizo te Lansingerland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van Bleizo op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid, ter kennisneming aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2017;
- de balans per 31 december 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017 en het Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Bleizo zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van aangelegenheden omtrent de waardering van het onderhanden werk

Wij vestigen de aandacht op de toelichting op de balanspost onderhanden werk per 31 december 2017, die is opgenomen op bladzijde 20 van de jaarrekening, waar de door het dagelijks bestuur gehanteerde uitgangspunten bij de waardering van het onderhanden werk nader zijn toegelicht, alsmede op de aangelegenheid die in de jaarrekening is beschreven onder 3.7 Gebeurtenissen na balansdatum.

- De waardering van het onderhanden werk per 31 december 2017 is gebaseerd op de inzichten van begin 2018 zoals verwerkt in de herziene grondexploitatie en de uitkomsten van de bijbehorende risico-analyse. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door de nodige risico's die periodiek moeten worden herzien en waarbij de hoogte van de voorziening zowel positief als negatief zal moeten worden bijgesteld.
- In de gesloten bestuursovereenkomst A12-corridor d.d. 19 februari 2018 zijn afspraken gemaakt over het nader uitwerken en onderzoeken van de samenwerking tussen partijen om de A12 corridor als logistieke hotspot te versterken. Of en op welke wijze de te onderzoeken zaken zullen leiden tot aanpassingen in de ontwikkeling van het gebied van gemeenschappelijke regeling Bleizo zal in de loop van 2018 moeten blijken. Vooral nog kan op de uitkomsten hiervan niet worden vooruitgelopen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 22.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen onder de goedkeuringstolerantie die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de inleiding;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstelling dat de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten voortzet aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante

gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;

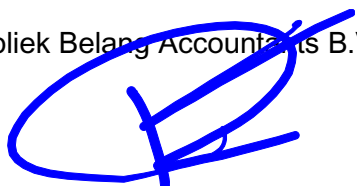
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 8 mei 2018

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

Publiek Belang Accountants B.V.

drs. R.D.H. Killeen RA MGA

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Bleizo

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Bleizo te Lansingerland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van Bleizo op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid, ter kennisneming aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2017;
- de balans per 31 december 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017 en het Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Bleizo zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van aangelegenheden omtrent de waardering van het onderhanden werk

Wij vestigen de aandacht op de toelichting op de balanspost onderhanden werk per 31 december 2017, die is opgenomen op bladzijde 20 van de jaarrekening, waar de door het dagelijks bestuur gehanteerde uitgangspunten bij de waardering van het onderhanden werk nader zijn toegelicht, alsmede op de aangelegenheid die in de jaarrekening is beschreven onder 3.7 Gebeurtenissen na balansdatum.

- De waardering van het onderhanden werk per 31 december 2017 is gebaseerd op de inzichten van begin 2018 zoals verwerkt in de herziene grondexploitatie en de uitkomsten van de bijbehorende risico-analyse. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door de nodige risico's die periodiek moeten worden herzien en waarbij de hoogte van de voorziening zowel positief als negatief zal moeten worden bijgesteld.
- In de gesloten bestuursovereenkomst A12-corrridor d.d. 19 februari 2018 zijn afspraken gemaakt over het nader uitwerken en onderzoeken van de samenwerking tussen partijen om de A12 corridor als logistieke hotspot te versterken. Of en op welke wijze de te onderzoeken zaken zullen leiden tot aanpassingen in de ontwikkeling van het gebied van gemeenschappelijke regeling Bleizo zal in de loop van 2018 moeten blijken. Vooralsnog kan op de uitkomsten hiervan niet worden vooruitgelopen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 22.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen onder de goedkeuringstolerantie die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;

- de inleiding;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstelling dat de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten voortzet aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 8 mei 2018

Publiek Belang Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.D.H. Killeen RA MGA

Verlag van bevindingen 2017

GR Bleizo

8 mei 2018

Op alle opdrachten verricht door Publiek Belang Accountants zijn algemene voorwaarden van toepassing welke bij de Kamer van Koophandel zijn gedeponerd. Publiek Belang Accountants is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 67229328.

Lid van Coöperatie
De Maatschappelijke Accountants

Aan het algemeen bestuur
van de Gemeenschappelijke regeling Bleizo
Postbus 111
2665 ZJ BLEISWIJK

Datum:
08-05-2018

Behandeld door:
drs. M.E. Dubbelman RA

Ons kenmerk:
816

Onderwerp:
Verslag van bevindingen 2017

Geacht bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2017 voor de Gemeenschappelijke regeling Bleizo uitgevoerd. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Dit verslag is bestemd voor het algemeen bestuur van Bleizo en mag zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming niet aan derden worden verstrekt of openbaar worden gemaakt, waaronder het publiceren op internet.

Graag lichten wij onze rapportage nader aan u toe.

Publiek Belang Accountants B.V.

drs. R.D.H. Killen RA MGA

Bijlagen: één

Inleiding

Met de opdrachtbevestiging van 30 oktober 2017 heeft uw directie ons namens uw algemeen bestuur opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2017. Wij sturen de controleverklaring bij uw jaarrekening 2017 afzonderlijk toe. Dit verslag bevat op grond van de Gemeentewet onder meer onze bevindingen over:

- de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken
- (eventuele) onrechtmatigheden in de jaarrekening.

De goedkeuringstoleranties voor uw jaarrekening zijn opgenomen in onze controleverklaring. Voor ons verslag van bevindingen is door uw bestuur de rapporteringstolerantie gelijkgesteld aan de goedkeuringstolerantie.

Bestuurlijke samenvatting

De interne beheersing is toereikend voor jaarrekeningdoeleinden en de jaarrekening voldoet aan verslaggevingsregels.

Jaarrekeningproces

Het opstelproces van uw jaarrekening vraagt aandacht. Op de aan ons ter controle aangeboden concept-jaarstukken waren relatief veel correcties nodig om de jaarstukken in overeenstemming te brengen met de verslaggevingsvoorschriften. Het jaarrekeningdossier van uw organisatie met daarin de onderbouwingen van posten in de jaarrekening is gefaseerd, tijdens de uitvoering van de jaarrekeningcontrole, aan ons opgeleverd. Wij adviseren u het interne jaarrekeningproces te evalueren.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is Bleizo belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Gelet op de verwachte planuitkomsten is over 2017 naar verwachting geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Grondexploitatieberekening

Uit de Notitie Grondexploitatie kan tevens worden afgeleid dat de herziening van de grondexploitatiebegroting in verband met het budgetrecht door het algemeen bestuur moet worden vastgesteld. De grondexploitatie van Bleizo is niet expliciet vastgesteld door het algemeen bestuur. Wij adviseren om dit wel te doen.

Verslag van bevindingen 2017

De interne beheersing voldoet voor jaarrekening-doeleinden

Onze controle geeft aanleiding tot de volgende bevindingen:

- De inrichting van de belangrijkste processen en de administratie binnen Bleizo zijn op orde; de processen zijn in concept beschreven/geactualiseerd. Wij adviseren de geactualiseerde beschrijvingen formeel vast te stellen.
  - In 2017 is de (fraude)risico-analyse geactualiseerd. Uw risicomanagement kan steviger door de frauderisico's zichtbaar te koppelen aan beheersmaatregelen, structureel te toetsen op de goede werking daarvan en de uitkomsten (met de gerealiseerde verbeteringen) periodiek te agenderen in managementoverleg en bestuur.
  - Met memoriaalboekingen worden aanpassingen doorgevoerd in de administratie. Bij Bleizo is sprake van een zeer beperkt aantal memoriaalboekingen in het jaar. Ons advies uit 2016 is opgevolgd om de memoriaalboekingen intern te controleren en deze interne controle achteraf zichtbaar te maken.
-

Verslaggeving: uw jaarstukken 2017 zijn informatief en voldoen aan verslaggevingsregels

De jaarstukken van Bleizo geven in financieel en bedrijfsmatig opzicht een inzichtelijk en informatief beeld over het boekjaar 2017 en voldoen aan de verslaggevingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij merken het volgende op:

Uitkomsten grondexploitatie

De ontwikkeling van Bleizo kent een lange looptijd en gaat gepaard met omvangrijke investeringen waarbij onzekerheid bestaat over de uiteindelijke financiële resultaten. Uw grondexploitatieberekening dient ter ondersteuning van een goede projectbeheersing en als sturingsinformatie voor het totale project en geeft een actueel inzicht in de projectvoortgang en verwachte projectuitkomsten. Bij de accountantscontrole van de jaarrekening vervult het in de exploitatieberekening geraamde plansaldo slechts een rol in de beoordeling of verwachte verliezen moeten leiden tot het treffen van een voorziening op of het afwaarderen van het onderhanden werk. De aard van de door ons uitgevoerde werkzaamheden houdt in dat op de grondexploitatieberekening geen accountantscontrole is toegepast, noch dat een beoordelingsopdracht is uitgevoerd als bedoeld in de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden van onze beroepsorganisatie.

Rechtmatigheid

Normenkader

Voor de controle op de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties heeft uw dagelijks bestuur een normenkader vastgesteld en in oktober 2017 ter kennisneming aangeboden aan het algemeen bestuur. Het normenkader bevat naast de actuele wet- en regelgeving met financiële consequenties ook toepasselijke interne regelgeving, zoals verordeningen en bestuursbesluiten. *Aanbestedingsregels*

Verslag van bevindingen 2017

In april 2017 zijn de aanbestedingsregels veranderd voor inhuur van personeel (zogenaamde 2B-diensten). Vanaf dat moment vervalt het verlichte regime voor 2B-diensten. Bleizo huurt personeel in. Om onrechtmatigheden bij de aanbesteding te voorkomen, adviseren wij om de nieuwe regels toe te passen bij het inhuren van personeel.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2017, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat voor belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig tot besluitvorming en begrotingswijziging kan worden gekomen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota 2017 van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. De accountant moet in het accountantsverslag deze kostenoverschrijdingen aan de orde stellen.

In de jaarrekening 2017 van Bleizo is geen sprake van begrotingsoverschrijdingen op programmaniveau.

Wijziging in de verslaggeving en controle van uw gemeenschappelijke regeling

De vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) leidt tot wijzigingen in de verslaggeving over 2018 van gemeenschappelijke regelingen. Deze wijzigingen moeten al in de begroting 2018 zijn verwerkt. Hierna informeren wij u over de belangrijkste wijzigingen, die in uw jaarverslaggeving over 2018 tot uitdrukking komen.

Uniforme taakvelden

De bijlage met het overzicht van lasten en baten per taakveld maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Het is aanbevolen om het verdeelprincipe toe te lichten waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld. De taakvelden en wat hieronder moet worden verantwoord zijn voorgeschreven. De inhoudelijke definitie is verder toegelicht op de website van de Commissie BBV en de IV3 vraagbaak van het ministerie van BZK via <http://www.vraagbaakiv3gemeenten.nl/taakvelden>.

Beleidsindicatoren

In de programmaverantwoording (jaarverslag) wordt per programma de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd toegelicht aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren. De website van de Commissie BBV bevat een verwijzing naar de regeling.

Verbonden partijen

In de programmaverantwoording wordt toegelicht op welke wijze verbonden partijen hebben bijgedragen aan het bereiken van beleidsdoelstellingen. In de Paragraaf Verbonden partijen in het jaarverslag wordt een

Verslag van bevindingen 2017

---

onderverdeling gemaakt naar de verschillende typen verbonden partijen en wordt nadere informatie opgenomen over de verbonden partijen (welke partijen, de omvang ende risico's). De Notitie Verbonden Partijen 2016 van de Commissie BBV bevat een nadere toelichting.

Overhead

De gerealiseerde kosten van overhead worden apart verantwoord in het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en afwijkingen van de begroting worden toegelicht. De lasten en baten per programma zijn exclusief overhead. Als definitie voor kosten van overhead geldt de definitie van “vensters voor bedrijfsvoering”. De Notitie Overhead 2016 van de Commissie BBV bevat een nadere toelichting.

Rente

Rente over investeringen wordt toegerekend aan het taakveld waarop het investeringsgoed betrekking heeft. Het gebruik van het renteschema in de Paragraaf Financiering wordt aanbevolen. De notitie Rente 2017 van de Commissie BBV bevat een nadere toelichting.

Overige wijzigingen in verslaggeving

De Commissie BBV heeft een notitie gepubliceerd over Materiële vaste activa waarin bestaande regelgeving is samengevat en diverse ‘stellige uitspraken’ zijn opgenomen.

Wijzigingen in rechtmatigheidscontrole

In 2015 heeft de commissie Depla, een groot aantal aanbevelingen gedaan inzake de financiële functie. Eén van de adviezen betrof het introduceren van een rechtmatigheidsverklaring door het dagelijks bestuur. Doelstelling van de rechtmatigheidsverklaring is de politieke aanspreekbaarheid van het dagelijks bestuur. De commissie verwacht dat een bestuursverklaring ook een kwaliteitsverhogend effect zal hebben op de financiële bedrijfsvoering. De rechtmatigheidsverklaring wordt nu nog door de externe accountant afgegeven. De rol van de accountant wordt dan beperkter. De accountant stelt vast of de rechtmatigheidsverklaring van het dagelijks bestuur een deugdelijke grondslag heeft.

Het is niet duidelijk welke eisen exact gesteld gaan worden aan de vorm en de grondslag van de rechtmatigheidsverklaring. In de werkgroep HADO (Handleiding Auditing Decentrale Overheden) is een startnotitie rechtmatigheidsverantwoording besproken. Hierin is onder andere opgenomen dat men zich beperkt tot financiële rechtmatigheid. Niet financiële bepalingen vallen buiten de strekking van de verklaring. Daarbij gaat het om drie belangrijke criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium, misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Het is het streven van het ministerie om de nieuwe methodiek in 2020 in te voeren.

Bijlage 1: De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de overeenkomst tussen Bleizo en Publiek Belang Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging heeft uw directie namens het algemeen bestuur ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2017. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van Bleizo. Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risico-analyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risico-analyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling (verder GR) mee te maken heeft. Deze risico-analyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw GR en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risico-analyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim-controle

Onze risico-analyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in uw controleprotocol. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de door het algemeen bestuur vastgestelde materialiteitsgrenzen.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. In het verslag van bevindingen rapporteren wij fouten en onzekerheden die de vastgestelde rapporteringstolerantie overschrijden en aangelegenheden waarvan wij vinden dat deze voldoende belangrijk zijn om aan uw algemeen bestuur te rapporteren.

Advies Rekeningcommissie Bleizo over de jaarrekening van 2017

Datum: 4 juni 2018

Inleiding

In 2017 is de regeling Rekeningcommissie Bleizo opnieuw vastgesteld, door het Algemeen Bestuur de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo. De Rekeningcommissie heeft tot taak het adviseren van de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten omtrent de vast te stellen rekening. Het advies komt dit jaar later dan gebruikelijk en in de reglementen omschreven. De belangrijkste reden is de verkiezingen van afgelopen maart. Na de verkiezingen moesten de leden van de rekeningcommissie door hun raden benoemd worden. Dit heeft tijd gekost en er toe geleid dat pas op 30 mei jl. een vergadering mogelijk bleek te zijn.

Rekeningcommissie in ontwikkeling

De Rekeningcommissie heeft op 30 mei jl. een welvarende start gemaakt. De rekeningcommissie is op deze dag uitgebreid geïnformeerd over de gemeenschappelijke regeling in zijn algemeenheid, de ontwikkelingen van het afgelopen jaar en de jaarrekening 2017 specifiek.

Dit gaf de rekeningcommissie een goede indruk over de ontwikkelingen bij Bleizo en de indruk dat Bleizo 'in control' is. Tegelijkertijd concludeert de commissie dat het met vier nieuwe leden in dit korte tijdsbestek moeilijk is om de regeling en bijbehorende jaarrekening in al zijn facetten te overzien. De rekeningcommissie wil daarom het komende jaar gebruiken om zich goed in te werken en in te lezen in het dossier, zodat volgend jaar een dieper advies uitgebracht kan worden over de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. Toch wil de commissie ook dit jaar al enkele aandachtspunten meegeven.

1. Rechtmatigheid

De rekeningcommissie heeft van de accountant een toelichting gehad op de accountsverklaring. De jaarrekening 2017 is volgens het verslag van de accountant getrouw en rechtmatig. De Rekeningcommissie neemt hiervan met instemming kennis omdat dit de belangrijkste aandachtspunten zijn van de controle van de jaarrekening door de onafhankelijke accountant. Daarbij kan de rekeningcommissie zich vinden in de aanbevelingen van de accountant.

2. Bestemmingsplan Bleizo

Het is de rekeningcommissie duidelijk geworden dat het van belang is dat er voor Bleizo zo spoedig mogelijk een bestemmingsplan wordt vastgesteld op basis waarvan de gronduitgifte kan plaats vinden. Het besluit van de raad van Lansingerland van 31 mei 2018 om het oostelijk deel van het bestemmingsplangebied vast te stellen, is hierin een belangrijke stap. Voor het westelijke deel van het plangebied van GR Bleizo dient eveneens zo spoedig mogelijk een bestemmingsplan te worden vastgesteld.

3. Studie naar woningbouw

De rekeningcommissie adviseert om het proces m.b.t. de studie naar een alternatief ontwikkelingsprogramma met woningbouw voor het gebied rondom de vervoersknoop Bleizo (Bleizo West) snel te doorlopen en te komen tot besluitvorming hierover door de raden van beide gemeenten. Aansluitend dient hiervoor een passend bestemmingsplan te worden vastgesteld zodat de daadwerkelijke ontwikkeling en gronduitgifte zo snel mogelijk kan plaatsvinden. Dit is in het belang voor de vervoerswaarde van de vervoersknoop Bleizo, alsmede voor de financiële belangen

van GR Bleizo en haar twee deelnemende gemeenten. Voorkomen dient te worden dat de ontwikkeling nog jaren op zich laat wachten.

Samenstelling Rekeningcommissie Bleizo

De Rekeningcommissie Bleizo bestaat uit vier vertegenwoordigers per gemeenteraad.

Zoetermeer De heer P. Smitskam - De heer A. Bauer (plv. voorzitter)

Plv. Mevrouw M. Kraneveldt-van der Veen – De heer W.J. Blansjaar

Lansingerland De heer A.F.M. Ammerlaan (tijdelijk lid) – De heer J.P.A. Philippens (tijdelijk lid, voorzitter)

Plv. Nog niet bekend

Taken van de Rekeningcommissie

De Rekeningcommissie heeft tot taak het adviseren van de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten omtrent de vast te stellen rekening als bedoeld in artikel 31, lid 7 GR Bleizo. Daartoe onderzoekt de Rekeningcommissie de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door de bestuursorganen van de GR Bleizo gevoerde bestuur. De Rekeningcommissie treedt niet in de bevoegdheden die de rekenkamers van de deelnemende gemeenten hebben op de voet van artikel 184 Gemeentewet en het onderzoek niet kan betreffen de controle van de jaarstukken als bedoeld in artikel 28 lid 2 van de GR Bleizo. De leden van de Rekeningcommissie zijn belast met het in gezamenlijkheid uitvoeren van de onderzoeken, het formuleren van conclusies en aanbevelingen en het uitbrengen van een jaarverslag.

Onderzoek jaarrekening 2017

De Rekeningcommissie heeft van de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo ter advisering aan de twee gemeenteraden de volgende stukken ontvangen en bestudeerd:

- a) Gemeenschappelijke regeling Bleizo
- b) Statuten rekeningcommissie Bleizo
- c) Jaarrekening 2017
- d) Begrotingswijziging 2018-1
- e) Begroting 2019
- f) Toelichting op de GREX per 1-1-2018 (geheim)
- g) Controleverklaring 2017 Publiek Belang accountants
- h) Verslag van bevindingen 2017 Publiek Belang accountants
- i) Advies Rekeningcommissie 2017m.b.t. jaarstukken 2016

Vergadering Rekeningcommissie Bleizo

Op 30 mei 2018 is de Rekeningcommissie bijeen gekomen te Bleiswijk. Daar zijn presentaties verzorgd door de directeur van Bleizo, de concerncontroller van Bleizo, een planoloog van Bleizo en de accountant. In deze presentaties werd een toelichting gegeven op de ontwikkelingen bij Bleizo en de verstrekte documenten. Gevolgd door een beraadslaging van de Rekeningcommissie.

Vergadering van het: Algemeen Bestuur Bleizo

Vergadering van datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 7

Onderwerp:

Begroting 2019 en 1e begrotingswijziging 2018

Bijlage(n):

- a) 1e begrotingswijziging 2018
- b) Concept begroting 2019

Toelichting:

Bijgaand treft u de concept begroting 2019 en de 1ste begrotingswijziging 2018 aan. De raad van de gemeente Zoetermeer en de raad van de gemeente Lansingerland hebben met de stukken ingestemd.

Financiële consequenties:

n.v.t.

Risico's:

n.v.t.

Verdere procedures:

Voor 1 augustus 2018 zal de vastgestelde begroting en 1e begrotingswijziging 2018 naar de toezichthouder, de provincie Zuid Holland, worden verzonden. De raden van beide gemeenten krijgen daarvan een afschrift.

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met de begroting 2019 en 1e begrotingswijziging 2018
2. Voormelde stukken vrijgeven voor verzending naar de toezichthouder

Onderwerp:

Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018.

Bijlage(n): -

Toelichting:

De concept Begrotingswijziging nummer 1 van de begroting 2018 GR Bleizo is opgesteld door GR Bleizo. De in 2017 vastgestelde Begroting 2018 is gebaseerd op de grondexploitatie per 1-1-2017. Per 1-1-2018 is de grondexploitatie van de GR Bleizo geactualiseerd. Op basis van deze geactualiseerde grondexploitatie 2018 moet de begroting 2018 aangepast worden. Dit besluit van het dagelijks bestuur ziet op de vaststelling van de concept Begrotingswijziging nummer 1 van de begroting 2018 en de toezending hiervan aan de raden van Lansingerland en Zoetermeer. Nadat het algemeen bestuur van GR Bleizo besluit over de Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018, wijzigt de status van concept begroting naar vastgestelde begrotingswijziging. Naast besluitvorming over de concept Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018 GR Bleizo, vindt tevens besluitvorming door het dagelijks bestuur plaats over de grondexploitatie per 1-1-2018, de concept begroting 2019 en de jaarstukken 2017. Deze overige documenten worden eveneens aan de raden van Lansingerland en Zoetermeer toegezonden.

De wijziging van de begroting 2018 bestaat uit:

	<i>Bedragen x € 1.000</i>		
	begroting 2018	Begrotings- wijziging nr. 1	begroting 2018 na wijziging
Lasten			
Aankoop van grond	0	0	0
Milieu	29	37	65
Bouwrijpmaken	2.442	-509	1.933
Woonrijpmaken	3.778	-1.225	2.552
VTA-lasten	1.941	-672	1.268
Rentelasten	1.085	459	1.545
Exploitatiekosten	343	-29	314
Overige lasten	14.227	-13.678	549
** totaal lasten	23.844	-15.617	8.227
Baten			
Commerciële voorzieningen	1.647	-1.647	0
Bedrijven	4.659	-4.659	0
Overige inkomsten	93	-2	91
** totaal baten	6.399	-6.308	91
Mutatie Onderhandenwerk	17.445	-9.309	8.136
Gerealiseerd resultaat	€ -	€ -	€ -

Voornaamste mutatie betreft het verschuiven van de bijdrage aan de Vervoersknoop van 2018 naar 2019, de oplevering staat gepland voor december 2018, de financiële en administratieve afhandeling in 2019. Indien de bijdrage van GR Bleizo aan de Vervoersknoop in 2018 benodigd is, zal dit bij de half jaarlijkse actualisatie worden meegenomen. Daarnaast zijn de parameters en de fasering geactualiseerd.

Financiële consequenties:

De wijziging betreft een aanpassing in relatie tot de grondexploitatie per 1-1-2018.

Risico's:

De begrotingswijziging leidt niet tot wijziging in de risico's.

Verdere procedures:

1. De concept Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018 wordt op 13 april 2018 verzonden naar de beide gemeenteraden, hiermee wordt voldaan aan de wettelijke termijn om dit voor 15 april aan de raden toe te zenden.
2. De raden kunnen binnen een termijn van acht weken een zienswijze over de concept Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018 uitbrengen aan het Algemeen Bestuur van GR Bleizo.
3. Besluitvorming over vaststelling van Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018 door het algemeen bestuur van GR Bleizo zal op 3 juli 2018 plaatsvinden.
4. Verzending naar de toezichthouder provincie Zuid-Holland voor 1 augustus 2018.

Gevraagde beslissing:

- Het vaststellen van de concept Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018;
- Het toezenden van de concept Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018 aan de raden van Lansingerland en Zoetermeer met het verzoek om hun zienswijzen over de concept Begrotingswijziging nummer 1 2018 binnen 8 weken kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van GR Bleizo, middels bijgevoegde brief.

PROGRAMMA BEGROTING 2019

Concept

Bleiswijk, 27 maart 2018

INHOUD

1	Management samenvatting	2
2	Inleiding	3
3	Beleidsbegroting	5
3.1	Doelstelling/effect van beleid	5
3.2	Beleidskaders	5
3.3	Projectorganisatie	5
3.4	Geplande activiteiten 2019	6
3.5	Samenwerking	8
3.6	Beleidsindicatoren	8
4.	Paragrafen	9
4.1	Inleiding	9
4.2	Paragraaf lokale heffingen	9
4.3	Paragraaf Weerstandsvermogen	9
4.4	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	11
4.5	Financieringsparagraaf	11
4.6	Bedrijfsvoeringparagraaf	13
4.7	Paragraaf Verbonden Partijen	14
4.8	Paragraaf Grondbeleid	14
5	Financiële begroting	17
5.1	Overzicht van baten en lasten 2019	17
5.2	Omschrijving overzicht baten en lasten	17
6	Meerjarenoverzichten 2019-2022	20
6.1	Meerjarenraming 2019-2022	20
6.2	Investerings- en financieringsstaat	21
6.3	Overzicht taakvelden	21
6.4	Overhead	21
6.5	Balansbegroting	22

Bijlage:

EMU Saldo

1 Management samenvatting

Grondexploitatie 2018

De programmabegroting 2019 betreft de jaarschijf voor 2019 van de grondexploitatie per 01-01-2018, vastgesteld door het DB van de GR Bleizo per 13 april 2018. De grondexploitatie gaat uit van de invulling van het projectgebied op basis van het ontwikkelingsscenario vanuit rapport *Ontwikkeling Bleizo van plan naar strategie*. De grondexploitatie 2018 heeft een negatief saldo.

Begroting 2019

Voor 2019 staan een aantal verkopen geland, alle overige budgetten zijn gerelateerd aan deze verkopen en de actuele inzichten. De fasering in de verkoopprognose is afgestemd op het marktonderzoek van Buck Consultants International van 2015.

De begroting voor 2019 ziet er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Bedragen x € 1.000

Lasten	
Aankoop van grond	0
Milieu	29
Bouwrijpmaken	2.070
Woonrijpmaken	2.816
VTA-lasten	1.361
Rentelasten	1.897
Exploitatiekosten	319
Overige lasten	14.441
Overhead	0
Vennootschapsbelasting	0
Onvoorzien	0
** totaal lasten	22.932
Baten	
Commerciele voorzieningen	1.664
Bedrijven	703
Overige gronduitgifte	14.557
Subsidies	0
Overige inkomsten	92
** totaal baten	17.016
Mutatie Onderhandenwerk	5.915
Gerealiseerd resultaat	0

2 Inleiding

Dit is de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo (GR Bleizo) voor het jaar 2019 inclusief de meerjarenramingen (2020-2022). De concept begroting wordt in het Dagelijks Bestuur op 13 april 2018 vastgesteld. Vervolgens wordt het naar de raden van de deelnemende gemeenten gestuurd die een zienswijze kunnen indienen. Voor 1 augustus moet de begroting verzonden zijn naar de toezichthouder, de Provincie Zuid-Holland.

Bedragen zijn opgenomen in € 1.000 tenzij anders vermeld. De opzet van de begroting is conform de begroting uit voorgaande jaren.

Nadat de beide gemeenteraden van Lansingerland en Zoetermeer in 2015 hebben ingestemd met de realisatie van het OV Knooppunt Bleizo, is hiermee een belangrijke mijlpaal behaald en wordt invulling gegeven aan de voorwaarde voor de ontwikkeling van Bleizo op een hoog ambitieniveau. De komst van het OV knooppunt maakt het mogelijk om een gebied te ontwikkelen met functies die allen mogelijk zijn in de nabijheid van een ov knooppunt, zoals grootschalige leisure functies, kantoren en voorzieningen. Tevens is het besluit over de realisatie van het OV knooppunt bepalend voor het op te stellen bestemmingsplan, dat moet voorzien in de planologische conditionering van de gebiedsontwikkeling.

De ontwikkeling van Bleizo vindt plaats conform de in 2013 door de raden van Lansingerland en Zoetermeer vastgestelde ontwikkelingsaanpak "Ontwikkeling Bleizo Van plan naar Strategie". In 2019 wordt deze marktconforme ontwikkelingsaanpak gecontinueerd.

Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de begroting. In afwijking van de regelgeving is geen aparte productenraming opgenomen aangezien de financiële begroting kan volstaan als productenraming.

Juridische structuur

De juridische structuur van GR Bleizo omvat de volgende organen:

Algemeen Bestuur (AB)

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad voor elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

Dagelijks Bestuur (DB)

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het Algemeen bestuur die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

Voorzitter

De voorzitter is gekozen door en uit het AB uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB. De plaatsvervangende voorzitter wordt door en uit het AB gekozen uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB en niet zijn aangewezen als voorzitter. De voorzitter vertegenwoordigt GR Bleizo in en buiten rechte.

Secretaris

De secretaris van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur, die geen lid van het Algemeen Bestuur kan zijn, wordt door het Algemeen Bestuur benoemd, geschorst en ontslagen. Voor de benoeming van de secretaris, welke een door één van de deelnemende gemeenten voor te dragen medewerker (al dan niet in loondienst) zal zijn, dient het Dagelijks Bestuur een voorstel in bij het Algemeen Bestuur.

Directeur

De directeur wordt door het Algemeen Bestuur benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de financiële administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

3 Beleidsbegroting

3.1 Doelstelling/effect van beleid

De ontwikkeling van Bleizo vindt plaats conform de in 2013 door de raden van Lansingerland en Zoetermeer vastgestelde ontwikkelingsaanpak "Ontwikkeling Bleizo Van plan naar Strategie". In de Bestuursovereenkomst van 1 februari 2008 is opgenomen dat de doelstelling van GR Bleizo is om op basis van de visie Landschap als Podium het Bleizo-gebied te ontwikkelen en met name de stedenbaanhalte Bleizo te realiseren. In 2013 heeft GR Bleizo het rapport 'Ontwikkeling Bleizo – van plan naar strategie' opgesteld en aangeboden aan de beide gemeenteraden. De gemeenteraden hebben het rapport vastgesteld. Met de herijking van de ontwikkelingsvisie voor Bleizo is bereikt dat Bleizo beter in kan spelen op de trend om meer flexibel en marktgericht te ontwikkelen. De vaststelling van de nieuwe ontwikkelingsaanpak biedt voor initiatiefnemers vanuit de markt kansen, maar ook een toekomstgericht beslissings- en handelingskader voor de GR Bleizo voor de ontwikkeling van het gebied. Omdat de aanpak zich niet richt op een vastgesteld eindbeeld, maar zich kenmerkt door de oriëntatie op (markt)kansen en flexibiliteit, is hiermee een koers bepaald die voor een langere termijn bruikbaar is. In 2015 hebben de beide raden van Lansingerland en Zoetermeer besloten tot realisatie van het OV Knooppunt Bleizo, waarmee een belangrijke mijlpaal in het proces naar realisatie van één van de doelstellingen is behaald.

3.2 Beleidskaders

Het rapport 'Ontwikkeling Bleizo – van plan naar strategie', dat door de raden van Lansingerland en Zoetermeer in 2014 is vastgesteld geldt als leidend beleidskader voor de ontwikkeling van Bleizo.

Conditie:

- Uitvoering van de Bedieningsovereenkomst Station Bleizo 2014 en de Realisatieovereenkomst Vervoersknoop Bleizo 2014 door de contractspartijen ProRail, MRDH, gemeente Zoetermeer en GR Bleizo;
- Beschikkingmacht over de benodigde gronden door GR Bleizo;
- Vaststelling van het bestemmingsplan Hoefweg-Zuid door de gemeenteraad van Lansingerland, dat de planologische condities verschaft voor de ontwikkeling en verkoop van gronden;
- Economische ontwikkeling die zodanig is dat ondernemers en projectontwikkelaars/beleggers gaan investeren.

3.3 Projectorganisatie

De projectorganisatie bestaat in 2019 uit een projectbureau met een projectdirecteur, met een secretaris, secretaresse/office manager, controller, administrateur, projectleiders, een planeconoom, een markerteer en aangevuld met

specialisten diverse terreinen. De projectorganisatie staat onder leiding van de directeur van de gemeenschappelijke regeling. In 2019 functioneren naar verwachting verschillende werkgroepen, in een gevarieerde samenstelling waarbij tevens medewerkers van de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer en partijen waarmee wordt samengewerkt (zoals Prisma). Voor het uitvoeren van de (deel)opdrachten worden separate integrale teams gevormd. Zo zijn onder andere werkgroepen actief met:

- marketing en communicatie
- ontwikkeling
- financiën/belastingen/planeconomie
- planologische conditionering/vergunningen
- bouw- en woonrijpmaken
- Regionale samenwerking Logistieke Hotspot A12 corridor

3.4 Geplande activiteiten 2019

Voor het jaar 2019 zijn de volgende activiteiten voorzien in de begroting:

- algemene activiteiten van de projectorganisatie;
- activiteiten in het kader van marketing en acquisitie
- de activiteiten in het kader van de ontwikkeling;

Ad Algemene activiteiten van de projectorganisatie

1. *Vorbereiden besluitvorming door het Dagelijks en Algemeen Bestuur.* Jaarlijks wordt ten minste uitgegaan van 4 DB- en 2 AB-vergaderingen.
2. *Opstellen jaarrekening 2018, begroting 2020 en mogelijk begrotingswijziging 2019.*
3. *Plan economische activiteiten.* Deze zijn als volgt onder te verdelen:
  - A. In de grondexploitatie dienen de beleidsmatige en planologische ontwikkelingen verwerkt te worden, voor zover van toepassing als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan Hoefweg-Zuid, provinciaal beleid en beleid van de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer.
  - B. In de grondexploitatie moeten majeure ontwikkelingen zichtbaar zijn. Zodra marktinitiatieven als de verkoop van gronden aan grootschalige leisure initiatieven doorgang vinden, dienen deze in de grondexploitatie en risicoanalyse verwerkt te worden.
  - C. *Concreter maken van grondexploitatie.* De grondexploitatie bestond voor 2019 grotendeels uit aannames en normbedragen. Omdat GR Bleizo steeds meer naar de uitvoering gaat, worden deze normbedragen nu steeds vaker vervangen door onderbouwde berekening. Het bedrijventerrein is qua ontwikkeling het eerst aan de orde. Diverse grondbiedingen zullen worden opgesteld en onderhandelingsprocessen financieel begeleid met als doel om verkoopopbrengsten te realiseren.
  - D. Monitoring en rapportage. Ieder half jaar wordt een update gemaakt van de grondexploitatie en risicoanalyse waarin de feiten uit het achterliggende

kwartaal en de actuele inzichten voor de toekomst worden verwerkt. Hiervoor worden boekwaarden doorgevoerd, de grondexploitatie opnieuw doorgerekend en er wordt iedere periode gerapporteerd. Budgetbewaking ten opzichte van de uitvoering vindt voortdurend plaats.

- E. Analyse en advisering bij grondtransacties. Indien sprake is van de verkoop van gronden die geen standaard bouwrijpe kavels betreffen, maar bijvoorbeeld de verkoop van niet bouwrijpe grond of waarbij afspraken worden gemaakt over kostenverdelingen tussen GR Bleizo en de initiatiefnemer voor bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte of parkeermaatregelen, dan vindt hierop planeconomische analyse en advisering plaats.
4. *Treasury-activiteiten*. Monitoren liquiditeitsbehoefte. Indien financiering of herfinanciering aan de orde is in 2019 (*afhankelijk van uitgaven en inkomsten door grondverkoop*) zal hiervoor nieuwe financiering worden aangetrokken. Dit vindt plaats op basis van actuele analyses, gericht op van de economisch meest voordelige financierswijze, binnen de daarvoor geldende wet- en regelgeving.
  5. *Bijwerken planning*. Ieder half jaar wordt de planning bijgewerkt en vindt bijstellen van de detailplanningen per deelproject plaats. Daarbij worden eveneens de belangrijkste tijdsrisico's in beeld gebracht en het effect daarvan op de projectplanningen. Ieder kwartaal wordt dit opgenomen in de voortgangsrapportage. De planning wordt gehanteerd als beheersinstrument.
  6. *Communicatie-activiteiten*. Gebruik wordt gemaakt van diverse communicatie instrumenten: website, nieuwsflits GR Bleizo en publicaties in diverse magazines als vaste pijlers voor de communicatie. Verder worden evenementen rondom mijlpalen aangegrepen voor publiciteit in de pers.
  7. *Marktbenadering*. Benaderen markt. Ten behoeve van marketing en acquisitie worden marktpartijen (bedrijven, ontwikkelaars, investeerders, intermediairs) benaderd met als doel zich te vestigen op Bleizo en grond af te nemen. Waar mogelijk en passend wordt dit uitgevoerd in samenwerking met het Bedrijfschap Hoefweg respectievelijk Prisma.

Ad Activiteiten ontwikkeling Bleizo Business Park (BBP)

1. *Woonrijp maken 1^e fase Bleizo Business Park*. Waar GR Bleizo grond verkoopt voor de vestiging van bedrijven op het Bleizo Business Park worden gronden bouwrijp gemaakt, volgens de just-in-time benadering. Uitgangspunt is dat kosten worden gemaakt indien noodzakelijk voor grondverkoop en zo laat mogelijk. gekoppeld aan verwachte grondverkoop in 2019 zal ook het betreffende deel van Bleizo Business Park bouwrijp gemaakt worden.
2. *Opstart parkmanagement*. Met de vestiging van de bedrijven op Bleizo zal tevens het parkmanagement worden opgestart.

3.5 Samenwerking

De samenwerking tussen GR Bleizo en het Bedrijvenschap Hoefweg respectievelijk het Bedrijvenpark Prisma heeft geleid tot verdere afstemming in de planontwikkeling, marketing en acquisitie. De betrokken partijen hebben in 2016 afgesproken de samenwerking te intensiveren, dit is ingezet in 2017 en zal naar verwachting continueren tot en met 2020.

Het gebied Bleizo maakt onderdeel uit van de A12 zone. Verschillende overheden, de provincie Zuid-Holland, MRDH, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen werken voor de A12 zone samen op het gebied van beleid en de uitvoering van projecten (investeringen). Een van de initiatieven in de ontwikkeling van een regionale logistieke hotspot. Het gebied Bleizo heeft hierin een positie en kan bijdragen aan de ontwikkeling van de A12 zone en ook profiteren van de ontwikkeling van de A12 zone. Waar passend en nodig werkt GR Bleizo samen met de andere betrokken overheden om invulling te geven aan de versterking/ontwikkeling van de A12 zone.

3.6 Beleidsindicatoren

Vanaf 2018 is GR Bleizo op grond van de BBV verplicht onderstaande beleidsindicator in de begroting op te nemen. Aangezien de GR Bleizo geen inwoners heeft vallen de beleidsindicatoren waarbij gerekend wordt met inwoners af. Alle uitgaven van overhead worden gezien als projectuitgaven. De kosten aan overhead zijn dan ook €0.

Hoofdtakveld	Onderwerp	Omschrijving	Bron	Indicator
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	Eigen begroting	0%

4. Paragrafen

4.1 Inleiding

Het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) schrijft de vorm en inhoud van de begroting en het jaarverslag voor. Hierin is een aantal paragrafen verplicht in zowel de begroting als het jaarverslag. In het hiernavolgende worden de paragrafen benoemd en uitgewerkt dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

4.2 Paragraaf lokale heffingen

De GR Bleizo geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de taken van de gemeenschappelijke regeling behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

4.3 Paragraaf Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mate waarin de GR Bleizo in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. GR Bleizo heeft, vanwege de nader uitgewerkte afspraken met betrekking tot de bijdrage vanuit de gemeente Zoetermeer ten behoeve van de het OV knooppunt, per ultimo 2017 een negatief eigen vermogen. De grondexploitatie is verlieslatend, beide deelnemende gemeenten voor 50% garant staan in geval van tegenvallers.

De ontwikkeling van de GR Bleizo zit in 2019 deels in de uitvoering, maar ook nog deels in de planvorming t.a.v. marktinitiatieven. De ontwikkeling van Bleizo kent evenwel een lange doorlooptijd, wat betekent dat er altijd (conjuncturele) mee- en tegenvallers kunnen zijn.

Risico analyse

De kansen en risico's worden middels de Monte Carlo analyse in kaart gebracht. De Monte Carlo analyse vormt een statistische benadering waarbij door middel van scenario's het risicoprofiel van de grondexploitatie inzichtelijk wordt gemaakt. Alle risicovariabelen krijgen een bandbreedte en een kansverdeling waarbinnen de onzekerheid zich bevindt. Voor de grondexploitatie zijn mogelijke (financiële) effecten (positief/negatief) ingeschat voor de elementen (nominale) kosten en opbrengsten, marktontwikkeling (indexering en rente) en de factor tijd (planning en fasering). Door simulatie van de grondexploitatie ontstaat een totaalperspectief van alle risicovariabelen in een normale verdeling. Het resultaat van de Monte Carlo analyse bestaat uit zekerheidspercentages op mogelijke saldi en het benoemen en ordenen van risico's en kansen. Voor nadere informatie inzake deze systematiek wordt u verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Weerstandsvermogen

Het saldo contante waarde van de grondexploitatie actualisatie 1-1-2018 bedraagt ca. € 6,9 mln. negatief. Op basis van de huidige inzichten is bij een zekerheidspercentage van 82,5% een risicovoorziening van € 5,3 mln. noodzakelijk om in 82,5% van de gevallen een resultaat van minimaal -/- € 6,9 mln. te behalen. Zowel de gemeente Lansingerland als Zoetermeer staan garant voor eventuele verliezen. Bij een verwacht negatief saldo van de grondexploitatie zullen beide gemeenten voor hun aandeel (50%) een voorziening treffen. Het huidig benodigd weerstandsvermogen is circa €5,3 mln. Dit bedrag kan als volgt afgedekt worden:

- Waarborg Zoetermeer €2,65
- Waarborg Lansingerland €2,65
- Totaal €5,30

Kengetallen

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren. Aangezien de GR Bleizo een projectorganisatie is met één activiteit, zijnde het ontwikkelen van grond, en volledig gefinancierd is uit vreemd vermogen geven de kengetallen een vertekend beeld.

	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	1711%	810,1%	316,4%	1261,4%	1403,0%	1445,9%	100%-130%	De jaarlijkse inkomsten van GR Bleizo kunnen gezien de aard van de activiteiten, enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1711%	810,1%	316,4%	1261,4%	1403,0%	1445,9%	100%-130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	-13%	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	25%<>40%	GR Bleizo is volledig vreemd vermogen gefinancierd, tevens is er sprake van een negatief eigen vermogen
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	1508%	810%	316%	1261%	1403%	1446%	>0	Gezien de aard van de activiteiten van GR Bleizo kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	>0	Bij GR Bleizo is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	GR Bleizo heeft geen belastinginkomsten

Beoordeling kengetallen op onderlinge verhouding en in relatie tot de financiële positie

Bij GR Bleizo is uitsluitend sprake van externe financiering. De actuele grondexploitatie geeft een verwacht verlies waar een voorziening voor is gevormd. De financiële positie is daarmee kwetsbaar.

4.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Op de balans van GR Bleizo komen geen kapitaalgoederen voor, aangezien de gronden welke tot ontwikkeling worden gebracht als onderhanden werk opgenomen worden bij de voorraden. Ze staan niet duurzaam ten dienste van de bedrijfsuitoefening van de gemeenschappelijke regeling.

4.5 Financieringsparagraaf

In 2009 heeft GR Bleizo eigen financiële- en controleverordening opgesteld alsmede een Treasurystatuut. In 2013 is het Treasurystatuut gewijzigd. In de Gemeenschappelijke Regeling is in artikel 33 bepaald dat de behoefte aan financiële middelen geregeld kan worden door middel van een door één van de deelnemende gemeenten aan te bieden rekening courant of bij een bancaire instelling. De GR Bleizo betreft de benodigde financiële middelen van de BNG.

Kasgeldlimiet

GR Bleizo mag niet onbeperkt kort geld aantrekken. Om te voorkomen dat er teveel kortgeld wordt geleend waardoor teveel renterisico op korte termijn wordt gelopen, is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet is een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Voor GR Bleizo komt dat uit op € 1,9 mln. (=8,2% van € 23,6 mln.) in 2018.

Onder kasgeld wordt in deze verstaan het saldo van alle kortlopende schulden (<1 jaar) plus alle variabele leningen, liquide middelen en de vorderingen op korte termijn. Vlottende middelen zijn alle vorderingen die binnen een jaar om te zetten zijn in geld. Het verloop van het kort geld wordt voor 2018 als volgt ingeschat:

Bedragen x € 1.000

	Q1	Q2	Q3	Q4
Vlottende schuld	0	0	0	0
Vlottende middelen	1.316	1.344	1.373	1.401
Saldo	1.316	1.344	1.373	1.401
Kasgeldlimiet	470	470	470	470
Ruimte	1.786	1.814	1.843	1.871
Overschrijding	0	0	0	0

In 2019 zal GR Bleizo binnen de kasgeldlimiet blijven.

Renterisiconorm

Naast kortlopende gelden heeft GR Bleizo ook langlopende gelden aangetrokken. Langlopende gelden zijn leningen met een looptijd langer dan 1 jaar. Medio maart 2018 is de financieringsstructuur als volgt:

Leningnr.	Hoofdsom	Rente	Ingangsdatum	looptijd	einde
40.105.314	7.000.000	3,635%	26-04-10	10 jaar	2020
40.405.919	10.000.000	2,990%	7-10-10	9 jaar	2019
40.106.502	6.000.000	3,830%	7-03-11	7 jaar	2018
40.106.421	6.500.000	3,875%	7-02-11	8 jaar	2019
40.108.391	19.000.000	2,200%	12-06-13	8 jaar	2021
40.110.373	7.500.000	0,150%	5-02-16	2 jaar	2018
Totaal	56.000.000				

Ook voor de langlopende leningen bestaat een norm om te voorkomen dat er teveel renterisico op langlopende leningen wordt gelopen. Deze norm heet de renterisiconorm. Deze renterisiconorm bestaat uit de eis dat de som van de aflossingen en de rentewijzigingen in een bepaald jaar kleiner zijn dan 20% van de begroting van een bepaald jaar. Bij het begrotingstotaal van €22,9 mln. wordt de renterisiconorm voor 2019 berekend op €4,6 mln. (> de minimale omvang van €2,5)). Afwijkingen zijn toegestaan, maar het gemiddelde van 4 jaar moet weer voldoen aan de 20% norm.

Stap	Variabelen	2018	2019	2020	2021
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	13.500	16.500	7.000	19.000
3	Renterisico (=1+2)	13.500	16.500	7.000	19.000
4	renterisiconorm	4.586			
5	Overschrijding rentenorm	-8.914			

Gezien de aard van de werkzaamheden van GR Bleizo, waarbij sprake is van grote voorinvesteringen, staat de totale financieringsbehoefte onder druk in relatie tot de rente risico norm. Een mogelijkheid waar je als GR dan gebruik van kunt maken is ontheffing aanvragen voor de rente risico norm. Dit zal dan waarschijnlijk ook voor 2019, op basis van de huidige inzichten, aangevraagd worden.

Renteresultaat taakveld treasury

Renteschema	2019
Externe rentelasten kort- en langlopende geldleningen	1.897
Externe rentebaten kort- en langlopende geldleningen	0
Saldo rentelasten en rentebaten	1.897
Rente aan grondexploitaties	1.897

Rente projectfinanciering	0
Rente baten projectfinanciering	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toegerekende rente	0
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	0

4.6 Bedrijfsvoeringparagraaf

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel & organisatie, financiën en informatisering & automatisering. De GR Bleizo heeft zelf geen personeel in dienst en gebruikt (tegen betaling) de computers, printers enz. van gemeente Zoetermeer. Voorts gebruikt zij de ruimte in het bestaande projectbureau en zijn alleen de bureaus en kasten haar eigendom.

De leden van het Algemeen en het Dagelijks Bestuur waaronder ook de Voorzitter, samengesteld uit de Colleges van B&W en de raden van de beide deelnemende gemeenten, ontvangen van GR Bleizo geen vergoeding (onbezoldigd).

Het Algemeen Bestuur heeft een directeur, een secretaris, een controller en een administrateur aangesteld. Voor de exploitatie van GR Bleizo worden nog de volgende kosten gemaakt:

- Huisvesting. Medio 2010 heeft GR haar intrek genomen in het projectbureau VOHL waardoor GR Bleizo op locatie in het GR Bleizo-gebied gehuisvest is.
- Informatisering & automatisering. Gewerkt wordt op een eigen externe server.
- Er is voor 2019 budget geraamd voor directe communicatie en marketingkosten, niet zijnde personeelskosten. Te noemen zijn een bijdrage aan een stand voor een beurs alsmede indirecte marketing in allerlei bladen, website en nieuwsbrieven.

Om de directie te ondersteunen en om input te leveren aan de externe adviseurs worden in 2018 de volgende diensten van de gemeenten ingehuurd:

- Stedenbouwkundige, milieukundige en verkeerskundige ondersteuning, die incidentele vragen beantwoorden rond de vestiging van bedrijven.
- RO medewerkers die onder andere de relevante publiekrechtelijke kaders volgen en vragen rond (omgevings)vergunningen en MER-procedures afhandelen.
- Civieltechnische adviseurs die de voorbereiding en begeleiding van de uitvoering van diverse werken doen.
- Accountmanagers/acquisiteurs die de contacten met de markt onderhouden.

Voor de kosten is uitgegaan van wat gebruikelijk is inzake de uitleen van personeel in beide gemeenten. De diensten planeconomie, communicatie contractvorming, die

jaarlijks diverse producties leveren, worden rechtstreeks extern ingehuurd om voor GR Bleizo te werken. Beide gemeenten hebben onvoldoende capaciteit om dit zelf te kunnen leveren. Bovendien onderstreept dit de zelfstandigheid van GR Bleizo. Wel wordt aansluiting gezocht met het beleid van beide gemeenten. Voor financieel economische aspecten vindt periodiek een afstemmingsoverleg met gemeentefunctionarissen plaats.

Tot slot moet opgemerkt worden dat GR Bleizo in zijn algemeenheid draagvlak nodig heeft van beide gemeenten. Dat vraagt om het betrekken en informeren van beide gemeenten, bijvoorbeeld door participatie van gemeentelijke functionarissen en/of accountmanagers in werkgroepen van GR Bleizo.

4.7 Paragraaf Verbonden Partijen

De GR Bleizo kan volgens de Regeling in andere rechtspersonen of samenwerkingsverbanden deelnemen. Dat is thans niet het geval. GR Bleizo werkt wel samen met MRDH en ProRail als opdrachtgevers voor de vervoersknoop Bleizo, maar deze samenwerking is gebaseerd op de hiervoor gesloten Bedieningsovereenkomst en Realisatieovereenkomst, waarbij geen sprake is van Verbonden Partijen.

4.8 Paragraaf Grondbeleid

GR Bleizo heeft tot doel het gebied te ontwikkelen. Dit doet de GR door gronden aan te kopen, het gebied bouw- en woonrijp te maken en kavels bedrijventerrein te verkopen.

Aan- en verkopen van grond

GR Bleizo kent een actieve grondverwerving. In 2013 is de huidige locatie van TenneT aan de GR in eigendom overgedragen. Daarmee zijn alle gronden verworven binnen het werkingsgebied van GR Bleizo. Voor de aanleg van de Laan van Mathenesse zijn twee kleine percelen verworven in 2016 ten behoeve van de aanleg, welke zijn geleverd aan de gemeente Lansingerland. Voor 2019 e.v. staan de uitgiftes gepland, op basis van de langjarige gronduitgifte-prognose zou dit ca. 1,5-2,5 ha bedragen.

Grondexploitatie

Op 29 april 2018 is de grondexploitatie 2018 vastgesteld. Deze grondexploitatie eindigt op een resultaat van € 6,9 mln. negatief op contante waarde per 01-01-2018. Deze grondexploitatie is geen blauwdruk, maar beweegt mee met de planontwikkeling en marktomstandigheden. Het geeft een zo getrouw mogelijk beeld van de verwachtingen en houdt financieel gezien voorzichtigheidshalve rekening met scenario bedrijventerrein vanuit rapport 'Ontwikkeling Bleizo - Van plan naar Strategie' uit 2013. In de exploitatie zijn alle grondaankopen, de kosten van bouwen woonrijp maken alsmede andere kosten in verband met de productie van bouwrijpe grond verwerkt. Aan de opbrengstenkant staan de inkomsten uit grondverkoop voor bedrijven, kantoren en een aantal voorzieningen als een (deel

van) een leisure-instelling, een hotel, een detailhandelsfunctie etc. Grondprijzen zijn gebaseerd op grondprijzen die in de regio worden gehanteerd.

De grondexploitatie met prijspeil 1/1/2018 kent de volgende karakteristieken:

- looptijd tot en met 2042 ofwel 25 jaar
- rentepercentage 2,50 %
- indexering kosten:
  - jaar 1 t/m 3: 1,5 %
  - jaar 4 t/m 10: 2,0 %
  - jaar 11 e.v. 0%
- indexering opbrengsten:
  - jaar 1 t/m 3: 1,0 %
  - jaar 4 t/m 10: 2,0 %
  - jaar 11 e.v. 0%
- Boekwaarde grondexploitatie per 1-1-2018 € 58,51 mln.; bestaande uit € 87,95 mln. lasten en € 29,44 mln. baten
- Restant raming tot einde looptijd € 62,26 mln. (nominaal); bestaande uit € 55,67 mln. lasten en € 117,93 mln. baten

Beheersmaatregelen

De grondexploitatie van GR Bleizo kent een looptijd langer dan 10 jaar. Gezien de stellige uitspraak van de commissie BBV worden in het jaarverslag de getroffen beheersmaatregelen vermeld. Deze zijn als volgt:

- In de grondexploitatie wordt na jaar 10 en verder niet gerekend met indexatie voor de opbrengstenposten;
- Er is sprake van actief integraal risicomanagement uitgevoerd door het projectmanagementteam. Dit resulteert in een verslaglegging en actualisatie van de voortgang van de grondexploitatie en risicoanalyse (per kwartaal);
- Het risicomanagement wordt ondersteund door een Monte Carlo risicoanalyse. De resultaten van deze risicoanalyse vormen de basis voor het bepalen van de benodigde risicovoorziening. In de Monte Carlo analyse wordt een zekerheidspercentage van 82,5% gehanteerd. Het saldo wat uit de risicoanalyse volgt wordt, indien dit resulteert in een negatief saldo, voor 50/50% gedekt door de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer.

Bouwrijp maken

In 2017 is gestart met het bouwrijp maken van een deel van het plangebied Bleizo Business Park. De Laan van Mathenesse is in 2016 aangelegd.

Woonrijp maken

In 2019 wordt een deel van het Bleizo Business Park woonrijp gemaakt d.m.v. de aanleg van wegen, groen en water.

VTA-Kosten

De VTA kosten hebben betrekking op het bouw- en woonrijp maken en zijn gekoppeld aan de realisatie van het bouw- en woonrijp maken. VTA kosten betreffen het opstellen van plannen, het voeren van overleg, het opstellen van ontwerpen en bestekken, het aanbesteden, het begeleiden van de uitvoering en de overdracht.

Tevens hebben VTA kosten betrekking op de verkoop van gronden, o.a. voor werkzaamheden als overleg met prospects, onderhandelingen, het opstellen van overeenkomsten, de begeleiding van leveringen. In de grondexploitatie is een raming opgenomen van de VTA kosten.

Overige lasten

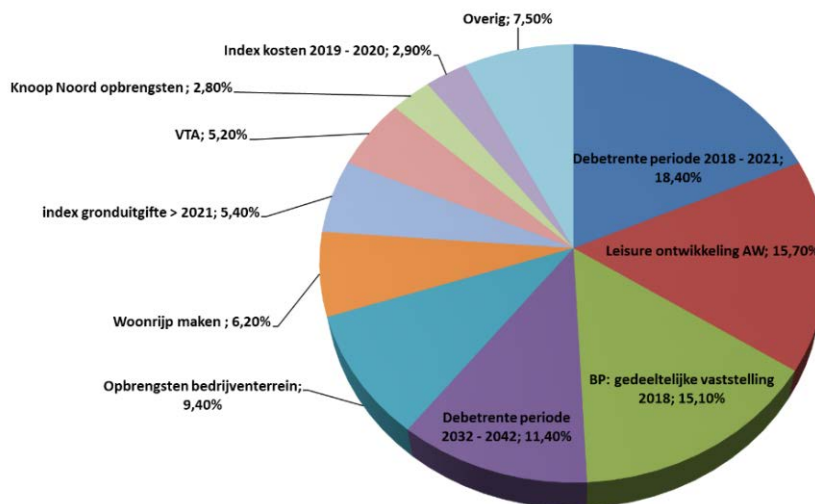
De oplevering van de vervoersknoop is gepland per eind 2018. De administratieve en financiële afhandeling zal waarschijnlijk in de eerste halfjaar van 2019 gerealiseerd worden. De bijdrage is in de begroting 2019 voorzien.

Exploitatielasten

Conform voorgaande begrotingen worden er ook in 2019 personele kosten gemaakt voor de directeur, secretaris en administrateur, huisvesting e.d.

Risico's in de grondexploitatie

De grondexploitatie vormt het financieel kader van de ontwikkeling van Bleizo en is gebaseerd op verwachtingen en prognoses. Voor de berekening van de risico's op de grondexploitatie wordt een zogenoemde statistische Monte Carlo analyse uitgevoerd. Doelstelling van deze analyse is om een bepaalde zekerheid en robuustheid van de grondexploitatie te realiseren, afgestemd op een actueel risicoprofiel van de gebiedsontwikkeling. De Monte Carlo analyse vormt een statistische benadering waarbij door middel van scenario's het risicoprofiel van de grondexploitatie inzichtelijk wordt gemaakt. Alle risicovariabelen krijgen een bandbreedte en een kansverdeling waarbinnen de onzekerheid zich bevindt. Voor de grondexploitatie zijn mogelijke (financiële) effecten (positief/negatief) ingeschat voor de elementen (nominale) kosten en opbrengsten, marktontwikkeling (indexering en rente) en de factor tijd (planning en fasering). Door simulatie van de grondexploitatie ontstaat een totaalperspectief van alle risicovariabelen in een normale verdeling. Het resultaat van de Monte Carlo analyse bestaat uit zekerheidspercentages op mogelijke saldi en het benoemen en ordenen van risico's en kansen. Daarnaast kan op basis van de kansverdeling de hoogte van de risicovoorziening worden vastgesteld, uitgaande van het gewenste zekerheidspercentage en het resultaat. Naast een risicoprofiel geeft de Monte Carlo simulatie ook een gevoeligheidsanalyse. In de gevoeligheidsanalyse zijn de variabelen gerangschikt op basis van de invloed op de totstandkoming van de bandbreedte van het resultaat. Op basis van de uitgevoerde analyse blijkt dat de uitgifte van bedrijfskavels (tempo en index) en de debetrente het grootste effect hebben en daardoor het grootste risico vormen in de grondexploitatie.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van baten en lasten 2019

Hieronder is het overzicht van baten en lasten voor 2019. De begroting 2019 is gebaseerd op de grondexploitatie per 1-1-2018.

(bedragen x € 1.000)

	rekening 2017	begroting 2018	begroting* 2018 na wijz.	begroting 2019
Lasten				
Aankoop van grond	0	0	0	0
Milieu	0	29	65	29
Bouwrijpmaken	0	2.442	1.933	2.070
Woonrijpmaken	0	3.778	2.552	2.816
VTA-lasten	422	1.941	1.268	1.361
Rentelasten	1.464	1.085	1.545	1.897
Exploitatiekosten	263	343	314	319
Overige lasten	52	14.227	549	14.441
Overhead	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Mutatie voorziening	0	0	0	0
** totaal lasten	2.201	23.844	8.227	22.932
Baten				
Commerciële voorzieningen	0	1.647	0	1.664
Bedrijven	0	4.659	0	703
Overige gronduitgifte	0	0	0	14.557
Subsidies	0	0	0	0
Mutatie voorziening	1.218	0	0	0
Overige inkomsten	50	93	91	92
** totaal baten	1.268	6.399	91	17.016
Mutatie Onderhandenwerk	2.151	17.445	8.136	5.915
Gerealiseerd resultaat	1.218	0	0	0

* inclusief begrotingswijziging nummer 1 van 2018

5.2 Omschrijving overzicht baten en lasten

Inleiding

De begroting is gebaseerd op de door het bestuur op 13 april 2018 vastgestelde grondexploitatie voor GR Bleizo per 1 januari 2018. De begroting voor 2019 bestaat uit de jaarschijf 2019 van deze grondexploitatie.

Lasten

Grondverwerving

Hieronder vallen kosten voor verwerving van grond. In 2019 worden geen grondaankopen verwacht.

Milieu

Hieronder vallen alle kosten voor onderzoeken en schoonmaken van de gronden. Voor 2019 wordt rekening gehouden met onderzoeken naar Niet Gesprongen Explosieven en overige onderzoeken als archeologie.

Bouwrijp maken

Onder bouwrijp maken vallen de voorbereidingskosten voor het bouwrijp maken van het terrein (grondwerk). In de jaarschijf 2019 staan met name kosten begroot in verband met Bleizo Business Park en de infrastructuur van en naar het OV Knooppunt.

Woonrijp maken

Onder woonrijp maken vallen de inrichtingskosten van het gebied ten westen van de HSL.

VTA-kosten

Onder de VTA-kosten worden alle kosten verstaan voor het maken van plannen en de inzet van personen voor het begeleiden van de uitvoering (zie ook paragraaf 2.1). Hiervan zijn uitgezonderd de kosten van de directeur, de secretaris, de huisvesting, ICT en directe marketing kosten voor maquettes etc. Die vallen onder de exploitatielasten.

Rente- en indexeringkosten

Het saldo van rentekosten en renteopbrengsten en indexering. In 2019 betreft het rentekosten op de leningen. Er worden geen substantiële renteopbrengsten verwacht.

Exploitatiekosten

Exploitatiekosten betreffen kosten voor de directeur, secretaris, secretaresse / office manager, controller, administrateur, huisvesting, ICT e.d.

Overige lasten

Dit betreft overige veelal eenmalige kosten die niet direct zijn onder te brengen bij één van de voorgaande posten. Voor 2019 is hier o.a. de bijdrage aan de vervoersknoop begroot.

Baten

Commerciële voorzieningen

Opbrengsten betreffen de inkomsten uit grondverkoop ten behoeve van commerciële voorzieningen.

Bedrijven

Opbrengsten betreffen de inkomsten uit grondverkopen ten behoeve van de vestiging van bedrijven.

Overige inkomsten

De overige inkomsten betreffen diverse overige inkomsten anders dan de reguliere verkoop van grond. Voor 2019 wordt hier onder andere rekening gehouden met reclame inkomsten.

Mutatie onderhanden werk

Alle bovenstaande lasten betreffen de kosten die leiden tot de vervaardiging van bouwrijpe grond. Na verrekening van de verkoopopbrengsten in enig jaar, blijft over de waardering van de grond die achter blijft. Dit betreft de waarde van het onderhanden werk.

6 Meerjarenoverzichten 2019-2022

6.1 Meerjarenraming 2019-2022

Hieronder is een overzicht opgenomen van de raming van de lasten en baten van GR Bleizo voor de periode vanaf 2018. Deze raming is gebaseerd op de verschillende jaarschijven van grondexploitatie, zoals die is vastgesteld door het DB van GR op 13 april 2018.

(bedragen x € 1.000)

	rekening 2017	begroting * 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022
Lasten						
Aankoop van grond	0	0	0	0	0	0
Milieu	0	65	29	22	53	6
Bouwrijpmaken	0	1.933	2.070	1.377	796	773
Woonrijpmaken	0	2.552	2.816	1.500	1.530	1.480
VTA-lasten	422	1.268	1.361	623	513	496
Rentelasten	1.464	1.545	1.897	1.781	1.765	1.740
Exploitatiekosten	263	314	319	324	330	216
Overige lasten	52	549	14.441	56	94	105
Overhead	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutatie voorziening	0	0	0	0	0	0
** totaal lasten	2.201	8.227	22.932	5.681	5.080	4.816
Baten						
Commerciële voorzieningen	0	0	1.664	1.680	1.050	707
Bedrijven	0	0	703	4.804	4.330	5.646
Overige gronduitgifte	0	0	14.557	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0	0	0
Mutatie voorziening	1.218	0	0	0	0	0
Overige inkomsten	50	91	92	93	95	96
** totaal baten	1.268	91	17.016	6.577	5.474	6.449
Mutatie Onderhandenwerk	2.151	8.136	5.915	-896	-395	-1.633
Gerealiseerd resultaat	1.218	0	0	0	0	0
* inclusief begrotingswijziging nummer 1 van 2018						

6.2 Investerings- en financieringsstaat

In dit overzicht wordt het verloop van de investering weergegeven. De enige investering van GR Bleizo is de investering in gronden ofwel de grondexploitatie. Het saldo van Onderhanden Werk geeft het verloop van de investering weer.

Boekwaarde 1-1-2018		58.508
mutatie 2018	<u>8.136</u>	
Boekwaarde 31-12-2018 geprognotiseerd		66.644
mutatie 2019	<u>5.915</u>	
Boekwaarde 31-12-2019 geprognotiseerd		72.559
mutatie 2020	<u>-896</u>	
Boekwaarde 31-12-2020 geprognotiseerd		71.663
mutatie 2021	<u>-395</u>	
Boekwaarde 31-12-2021 geprognotiseerd		71.269
mutatie 2022	<u>-1.633</u>	
Boekwaarde 31-12-2022 geprognotiseerd		69.635

6.3 Overzicht taakvelden

De begrotingsposten zijn toe te delen aan 2 taakvelden, 0.5 Treasury en 3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur. De begroting ziet er als volgt uit:

		<i>Bedragen x € 1.000</i>			
	Taakveld	2019	2020	2021	2022
0.5	Treasury				
	Lasten	1.897	1.781	1.765	1.740
	Baten	1.897	1.781	1.765	1.740
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
	Lasten	21.035	3.901	3.315	3.076
	Baten	21.035	3.901	3.315	3.076

6.4 Overhead

Alle bedrijfskosten moeten zo veel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende activiteiten. Op bladzijde 10 van notitie Overhead Commissie BBV staat opgenomen 'het is mogelijk de overheadlasten die specifiek voor een project worden gemaakt geheel toe te rekenen aan het betreffende project. Omdat GR Bleizo slechts 1 project kent worden alle uitgaven van overhead gezien als projectuitgaven. De kosten aan overhead zijn als gevolg hiervan dan ook €0.

6.5 Balansbegroting

De geprognoseerde balans voor de jaren 2019 tot en met 2022 ziet er als volgt uit:

Balansbegroting B2018-2022	Real	Begr	Begr	Begr	Begr	Begr
(bedragen x €1000,-)	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo
ACTIVA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vlottende activa						
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	58.508	66.644	72.559	71.663	71.269	69.635
Kortlopende vorderingen	530	356	441	337	231	365
Totaal vlottende activa	59.038	67.000	73.000	72.000	71.500	70.000
Totaal generaal	59.038	67.000	73.000	72.000	71.500	70.000
PASSIVA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste passiva						
Eigen vermogen	-6.939	-6.939	-6.939	-6.939	-6.939	-6.939
Vorzieningen	6.939	6.939	6.939	6.939	6.939	6.939
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	56.000	64.000	70.000	70.000	70.000	69.000
Totaal vaste passiva	56.000	64.000	70.000	70.000	70.000	69.000
Vlottende passiva						
Kortlopende schulden	3.038	3.000	3.000	2.000	1.500	1.000
Totaal vlottende passiva	3.038	3.000	3.000	2.000	1.500	1.000
Totaal generaal	59.038	67.000	73.000	72.000	71.500	70.000

Bijlage: EMU saldo

EMU		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		volgens realisatie rekening (* € 1.000)	volgens begroting (* € 1.000)	volgens begroting (* € 1.000)	volgens meerjarenraming (* € 1.000)	volgens meerjarenraming (* € 1.000)	volgens meerjarenraming (* € 1.000)
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	1.218	0	0	0	0	0
2 +	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.						
3 +	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.						
4 -	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd						
5 +	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4						
6 +	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord						
7 -	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	2.151	8.136	5.915	-896	-395	-1.633
8 +	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord						
9 -	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	1.218					
10 -	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten						
11 -	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen.						
Berekend EMU-saldo		-2.151	-8.136	-5.915	896	395	1.633